

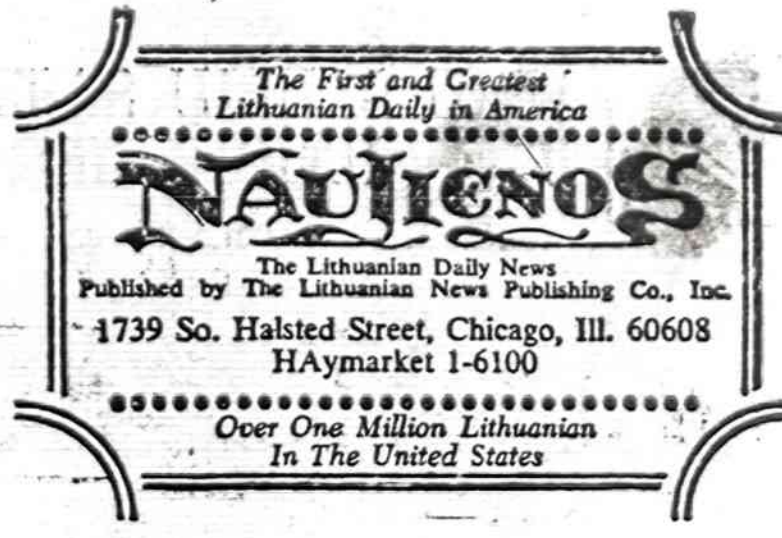

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, August 8-10, 1981

Nr. 152

AVIACIJOS KONTROLIERIŲ STREIKAS BAIGTAS

SEKMINGI POKALBIAI SU EGIPTO PREZIDENTU ANWAR SADATU

NUOMONES SKIRIASI TIK DEL PLO
DALYVAVIMO DERYBOSE

WASHINGTON, D.C. — Egiptas prezidentas Anwar Sadatas atvyko Amerikon oficialiam penkių dienų vizitui. Ketvirtadienį jis užbaigė dviejų dienų pokalbius bei pasitarimus su prez. R. Reaganu ir pradėjo kelionę po Amerikos miestus, kviečiamas įvairių organizacijų. Po pasitarimų su prez. Reaganu, prez. Sadatas pareiškė, kad pokalbiai lietuškos klausimus Vidurio Rytuose ir buvo labai naudingi, visur prieinant vienodos nuomonės. Nuomonės išsiskyrė tik dėl Palestiniečių Išlaisvinimo Organizacijos (PLO) tiesioginio dalyvavimo derybose. Tačiau tai buvo pasiūlymas, viena iš daugelio galimybių.

Sadatas įtikino Reaganą, kad JAV Vidurio Rytų taikos derybose būtų pilnu partneriu. Taip pat nutarta steigti dvimilijoniniam palestiniečių Palestinos valstybės Izraelio okupuojamoje Gazos srityje ir vakariniame Jordanų upės krante. Valstybė turėtų pilnas savivaldos teises.

Abu prezidentai pareiškė susirūpinimą Sovietų Sąjungos aktyvumu bei įtaka Vidurio Rytuose ir Afrikoje. Sadatas pažadėjo veikti, kad Kubos kariuomenė būtų atsaukta iš Angolos, gi Ameriką darys pastangas sustabdyti Sovietų Sąjungos įtaką Afrikoje.

Valstybės sekretorius Aleksandras M. Haig Jr. pareiškė, kad abiejų valstybių vadai kalbėjo apie daugelį galimybių ir daugumoje svarbiausių klausimų buvo vienodos nuomonės. Tačiau administracija nuo 1975 m. laikosi nustatytos nepripažinti PLO, kol ji nepripažinti teisės Izraeliui egzistuoti. Sekretorius Haig konferenciją pavadino labai gerai patykusia. Jis sako, jog šių trijų valstybių viršinių konferencija būtų naudinga.

Izraelio premjeras Beginas šį mėnesį lankysis Aleksandrijoje ir kalbės su prez. Sadatu. Dabar jis pareiškė, kad Izraelis melai kalbės ir tarsis su kaimynais palestiniečiais, tik ne su kraujo ištroškusia ir žudikų organizacija PLO. Premjeras Begin lankysis Amerikoje ir tarsis su prezidentu Reaganu dėl taikos Vidurio Rytuose rugsėjo 8 dieną.

JUGOSLAVIJA ARESTAVO BUVUSĮ SAVO PILIETĮ

Moraine Valley kolegijos, Palos Hills, Ill., dekanas asistentas, 50 metų Bosco Simic, atvykęs Amerikon 1966 m. iš Jugoslavijos, balandžio mėn. atvyko į savo tėvo laido tuves. Jis buvo areštuotas ir pakaltintas šnipinėjimu, laikomas Istrazni Zavor kalėjime, Belgrade. Valstybės sekretoriaus asistentas Lawrence S. Eagleburger asmeniškai kreipėsi dėl paleidimo į Jugoslavijos pareigūnus Belgrade. Senato užsienio santykių komiteto pirmininkas Charles H. Percy tuo pat reikalui kreipėsi liepos 6 dieną į Jugoslavijos ambasadorių Washingtono Budimir Loncar. Jie abu pranešė Simic žmonai Zlatai apie greitą jos vyro paleidimą. Tačiau Zlata Simic pareiškė, kad pažadas greitai paleisti komunistams reiskia metus ar net du metus.

Iki 1964 m. Simic buvo Jugoslavijos valdžios rusų kalbos vertėju. Paskutinius du metus dirbo Belgrade banko užsienio prekybos skyriuje. 1966 metais su žmona atostogaudami Prancūzijoje, nutarė Jugoslavijon ne grįžti.

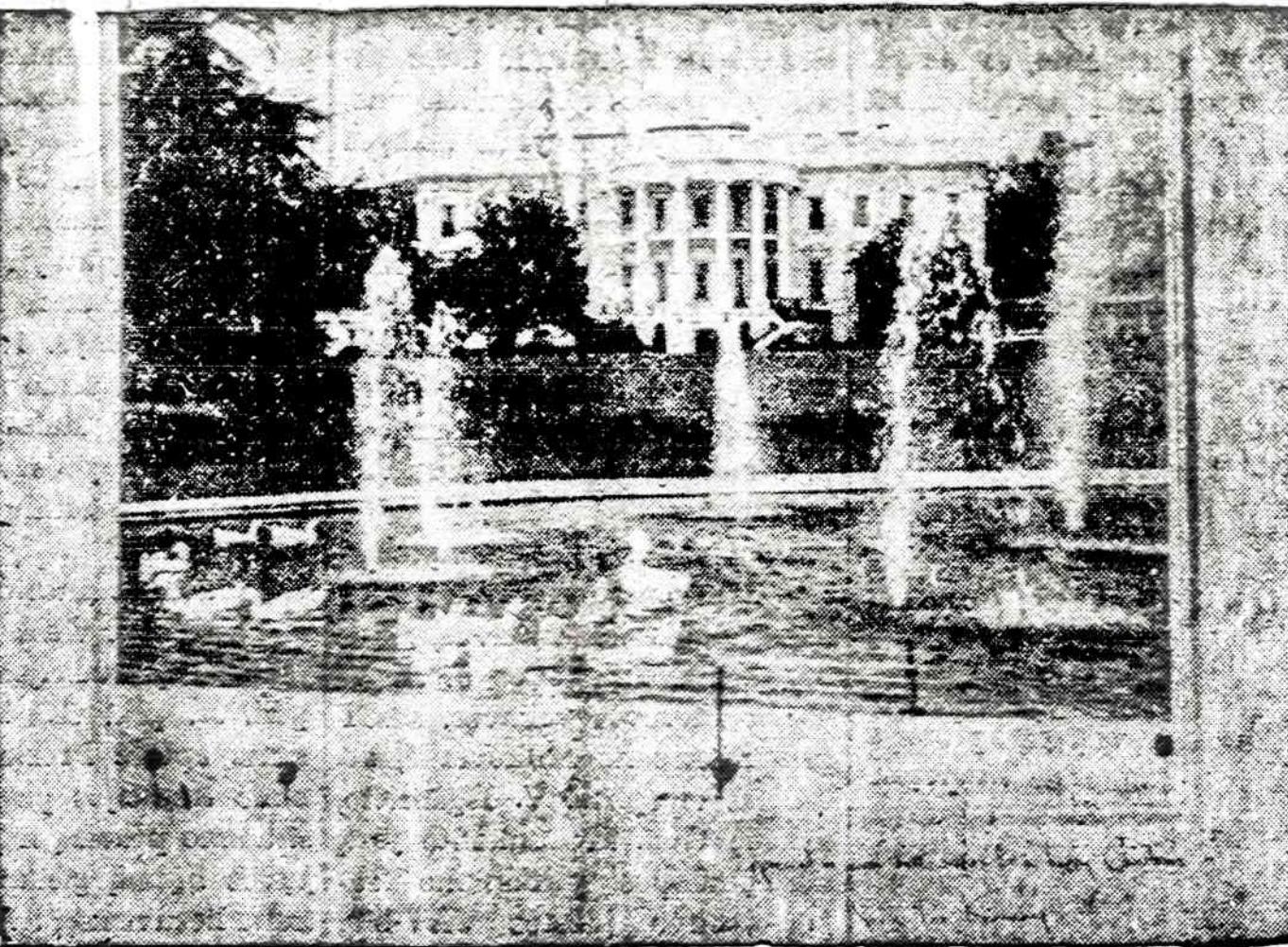
ČIKAGOS MOKYKLŲ FINANSINIS PROBLEMAS

Čikagos mokyklų finansų komiteto pirmininkas Jeronimė V. Van Gorkom pareiškė abejojimą, ar ši rūgėni mokyklės bus laiku atidarytos dėl finansų stokos. Tuo tarpu nenumatyti nauji finansų šaltiniai. Mokytojų unijos pirmininkas Robert Healy pareiškė, kad laike 10 dienų derėsis dėl naujo kontrakto, tačiau nenumato didelio algų pakėlimo reikalavimo.

Čikagos mokyklose šie mokslo metai numatomi pradėti rugsėjo 9 dieną.

Sekr. Alexander Haig dalyvavo užsienio reikalų ministrų konferencijoje Meksikoje, bet jis pareikalavo, kad į Meksiką Castro nebūtų pakviestas. Jo ten nebuvo.

Egipto prezidentas Anwar Sadatas tarėsi su prez. Reaganu Baltuose Rūmuose įvairiais Izraelio ir Jordano taikos klausimais.

IRANAS SUTIKO IŠLEISTI 62 PRANCŪZUS, BET VĖLIAU SUSTABDĖ

VALDŽIOS ATSTOVAI PAREIŠKĖ, KAD NORI NUSTATYTI, AR PRANCŪZAI NEPALIEKA SKOLINGI

PARYŽIUS. — Prancūzijos prezidentas Mitterrand įsakė prancūzų ambasadoriui, visiems prancūzų ambasados patarėjams ir tarnautojams tuojau išvažiuoti iš Irano. Tą pačią dieną įsakė visiems prancūzų piliečiams, kad jie išvažiuotų kartu su ambasadoriū.

Irano vyriausybė pareikalavo, kad prancūzai sumitų Bani Sadr ir perduotų jį Irano vyriausybei. Prez. Mitterrand atsakė, kad politiniams tremtiniams Prancūzija visą laiką duodavo azylines teises ir suteikdavo jiems protekciją. Jis priminė, kad ir mulla Chomeini naudojois tremtinio teisėmis ir gyveno Paryžiuje, kai jam buvo liepta išvažiuoti iš Irako. Be to, jis paprašė prancūzų ambasadorių grįžti pasitarimams.

Zada išleisti visus prancūzus

Iraniečiai tris dienas ruošė demonstracijas prieš Prancūzijos ambasadą Teherane, bet kai prezidentas Mitterrand pareikalavo prancūzų ambasadorių G. Georgy tuoj grįžti į Paryžių pasitarimams, tai demonstratorių šūkavimai šiek tiek sušvelnėjo.

Pagal ambasados dokumentus, Irane yra virš šimto prancūzų piliečių. Ambasada išsiuntinėjo visiems pranešimus, patardama išvažiuoti, kad neatsitiktų taip, kaip Amerikos piliečiams atsitiko.

Teheran atskrido keleivinis prancūzų lėktuvas. Valdžia sutiko išleisti ambasadorių, 25 ambasados patarėjus ir prancūzų piliečius, norinčius išvažiuoti. 62 prancūzai nuvyko į aerodromą, bet ten Irano pareigūnai juos sulaukė. Norima nustatyti, ar kuris prancūzas nėra skolingas iraniečiams. Pirmadienį žada visus išleisti.

Energijos departamento sekretorius Jim Edwards iki rugsėjo pabaigos planuoja atleisti 1,211 tarnautojų.

GAMBIJOS PALEIDO SIMTĄ KALINIŲ

DAKARAS, Senegalas. — Senegalas karo įėjus, įžengusios į Gambiją, apvalė sostinę nuo komunistų suruošto perversmo ir išlaisvino sostinėje sulaukytas pareigūnų šeimas bei ištikimus karius. Senegalas kariai pasiekė provincijoje kalėjimą, kuriame buvo virš šimto buvusios vyriausybės pareigūnų. Kariai stebėsi, kaip maistinėms jų nesužadė. Jie turėjo taiko prezidentui Javara šalininkus sumti, bet nesiryžo jų sušaudyti.

Gambijos prez. Javara iš Londono atvažiavo į Dakarą, o tik tai vėliau skrido namo. Be Senegal karių jis nebūtų pajėgęs grįžti į Gambiją, nes komunistai, įsitvirtinę Barjul mieste, grįžusį prezidentą būtų sulaukę gal ir sušaudę.

GENEROLAS N. BUSCH BOLIVIJOS NEVALDYS

LA PAZ, Bolivija. — Generolas Garcia Meza, gavęs pranešimą, kad gen. Natusch Busch užėmė Santa Cruz provincijos sostinę bei garnizoną, ir kad trys karininkai krašto sostinėje La Paz sudarė chuntą kraštui valdyti, atsistatydino iš prezidento pareigų ir tuojau buvo prisaikdinta dviejų generolų — Torro ir Bernal — bei admiralo Pammo sudaryta chunta.

Ketvirtadienį generolas Natusch Busch pareikalavo, kad šie karininkai atsistatydintų iš užimtų pareigų, bet chunta nepaklausė. Gen. Waldo Bernal, krašto karo jėgų viršininkas, pranešė, kad chunta nesitrauks, bet reikalauja, kad abu Santa Cruz karo vadai klausytų centrinės valdžios. Jeigu Santa Cruz garnizonas to nedarytų, tai chunta siųs karo jėgas šiam garnizonui suvaldyti. Manoma, kad šį kartą gen. Natusch Busch turės aiškintis teisme.

Kongresas sutiko leisti Reagano administracijai išleisti \$200 milijonų kraštui apginkluoti

Soyietų diplomatas V. La-zine patardavo britų jaunimui, kaip organizuoti riaušius.

VALDŽIA JAU SENIAI ŽINOJO, KAS RUOSIA STREIKĄ

PREZIDENTAS REAGANAS NEGALEJO LEISTI MAŽAI GRUPEI ISARDYTI KRASTO ŪKIO LYGSVARĄ

WASHINGTON, D.C. — Amerikos lėktuvų pakilimo ir nutūpimo kontroliuotojų streikas baigtas. Vieni kontroliuotojai skuba vėl įsirašyti į kontroliuotojų eiles, pradėti darbą ir baigti su streiko vadais, o kitiems paštas neša šimtus laišku, pranešančių, kad jie jau nėra valstybės tarnautojai, nes jie sulaužė pažadą nestreikuoti.

Pasirodo, kad Amerikos vyriausybė jau seniai žinojo, kas ruošia kontroliuotojų streiką. Jiems rūpėjo ne kontroliuotojų gerbūvis, ne krašto gerovė, bet noras išardyti krašto ūkį ir apgrauti pačią jautriausią susisiekimo šaką. Kontrolieriai gali kirsti skaudžiausią smūgį moderniam Amerikos susisiekimui. Dar prez. Carterio laikais grupė neistinkų amerikiečių įstojo į kontroliuotojų eiles ir rengėsi duoti Amerikos aviacijai ir susisiekimui skaudžiausią smūgį. Užvaldė streiko komitetą, kontrolieriai norėjo priversti vyriausybę tiek pakelti algas kontrolieriams, kad prezidentas būtų buvęs priverstas visiems tarnautojams ir darbininkams kelti algas.

Prez. Carterio laikais, kaip pranešė ketvirtadienio New York Times ir penkt. Chicago Tribune, buvo paruoštas pranešimas, leidžias vyriausybei imtis priemonių prieš krašto ūkio ir visos ūkio sistemos sugriovimą. Prezidentas Carteris įpareigojo buvusį Federalinės Aviacijos Administracijos pareigūną Longhorne M. Bond ir buvusį šios įstaigos vyriausią patarėją C. H. Omstad, paruošti legalias priemones, duodančias prezidentui įrankius apsaugoti nuo ūkio, finansų transporto ir aviacijos išgriovimo.

Kontrolierių streikas buvo ruošiamas išties metus, kol į streiko komitetą buvo sudėti žmonės, kurie nieko nežino, bet vykdys iš anksto paruoštus planus. Federalinė Aviacijos Administracija, norėdama padrasinti protingesnius kontrolierius, pasiskelbė, kad vyriausybė neleis kontrolieriams ardyti Amerikos aviacijos vedamo darbo dabarti

Jimmy Carter

Jimmy Carter, patyręs, kad grupė lėktuvų kontrolierių ruošiasi streikuoti, padėjo pagrindus kovai prieš Amerikos aviacijos ir transporto ardytojus.

MOTINA KALTINAMA VAIKŲ NUNUODIJIMU

MACOMB, Ill. — 28 metų Mildred McSparen ketvirtadienį buvo areštuota ir laikoma be užstato Henderson apskrities kalėjime, Oquawka, Ill. Kvotos duomenys rodo, kad ji arseniku nunuodijo savo du vaikus. Michael McSparen, 9 metų, mirė balandžio 6 d. Universiteto ligoninėje, Iowa City, Iowa. Jo brolis Stephen, 6 metų, mirė ten pat birželio 17 dieną. Nunudijimo motyvai neskelbiami.

Mildred McSparen dirba automatinių plunksnakočių dirbtuvėje, Fort Madison, Iowa, o jos vyras Gary yra geležinkelio tarnautojas.

Po rinkimų sekančiais metais respublikonai planuoja kontroliuoti Atstovų Rūmus. Jiems reikia, kad, be dabar esamų, išrinktų dar 27 respublikonus.

Senegalos vyriausybė pasiuntė į Gambiją 1,500 karių, vadovaujamų gen. Ngomo, kad sumtų Gambijos valdžią pagrobušius komunistus.

Floridos pareigūnai nutarė apipurkšti sėdus ir taip juos apginti nuo vaisius naikinančios Med muselės.

nėje ūkio sistemoje. FAA pasiskelbė, kad vyriausybė imsis priemonių apsaugoti aviaciją nuo kontrolierių streiko komiteto užsimojimų.

Be to, Bond ir Omstad paruošė 24 puslapių brošiūrėlę, kurią davė atsakingiems Amerikos aviacijos reikalus tvarkantiems pareigūnams, kad žinotų, kokių priemonių turėtų imtis, streikui iškilus. Kada kontrolierių streiko organizavimo darbai buvo pažengę pirmyn, tai buvo informuoti federalinės valdžios teisimai ir net advokatai, kad žinotų konflikto esmę ir streikuojančių tikslus. Streikui prasidėjus, prezidentas labai aiškiai pasakė, kad vyriausybė negalės leisti kontrolieriams ardyti aviacijos transporto, nekels algų, nes jos ir šiaip didelės. Prezidento kalba, griežtas tonas ir perspėjimas, kad kontrolieriai bus atleisti iš darbo, parodė, kad tam nelemiam kontrolierių streiko paskelbimui jau buvo pasiruošta.

Kontrolierių streiką organizavusieji praziūrėjo labai svarbų klausimą — nemanė, kad vyriausybė bus pasiruošusi imtis griežtų priemonių prieš streikuojančius kontrolierius. Trečiadienį jie buvo atleisti iš darbo. Jie prašo kitų unijų pagalbos, nori gauti net ir tarptautinę paramą, bet nieko iš to neiešis. Streiko organizatoriai nebus priimti į darbą, o kiti kontrolieriai turės įtikinti vyriausybę, kad jie pažado laikysis, nestreikuos, aviacijos darbo ir krašto ūkio reikalių neardys.

KALENDORELIS

Rugpjūčio 8: Kirijakas, Daiva, Uogintas, Givrydas.

Rugpjūčio 9: Jonas Vian., Vilė, Gražutė, Pilėnas, Tvirbutas.

Rugpjūčio 10: Laurynas, Laima, Avietė, Gedgaudas.

Saulė teka 5:51, leidžiasi 8:01. Oras vėsesnis, debesotas, gali lyti.

JŪRŲ ŠAULIŲ SĄSKRYDIS UNION PIER

Jūrys Saulys E. Vengianskas

S. m. liepos m. 25-26 d. d. Union Pier, Mich. buvo suvažiu-
vę jūrų šauliai ir šaulės i tradic-
cinę kasmet rengiamą Jūros Die-
no ir Čikagos-Detroito-Cicero
šaulių dalinių Kultūrinį Savait-
galį, kurį surengė ir pravedė
Čikagos Gen. T. Daukanto jūrų
šaulių kuopa.

Šių šaulių vasaros renginių
programa buvo pradėta Liepos
25 d. 11 v. ryto, prie lietuvių
salės, vėliau pakėlimu. Išsiri-
kus jūrų šauliams, Lietuvos Him-
no garsams aidint, suplevėso i
stiebus iškeltas Lietuvos ir J.
A. V-bių vėliavos, skelbdamos
Vidurio Vakarų šaulių dalinių
Kultūrinio savaitgalio ir Jūros
Dienos atidarymą.

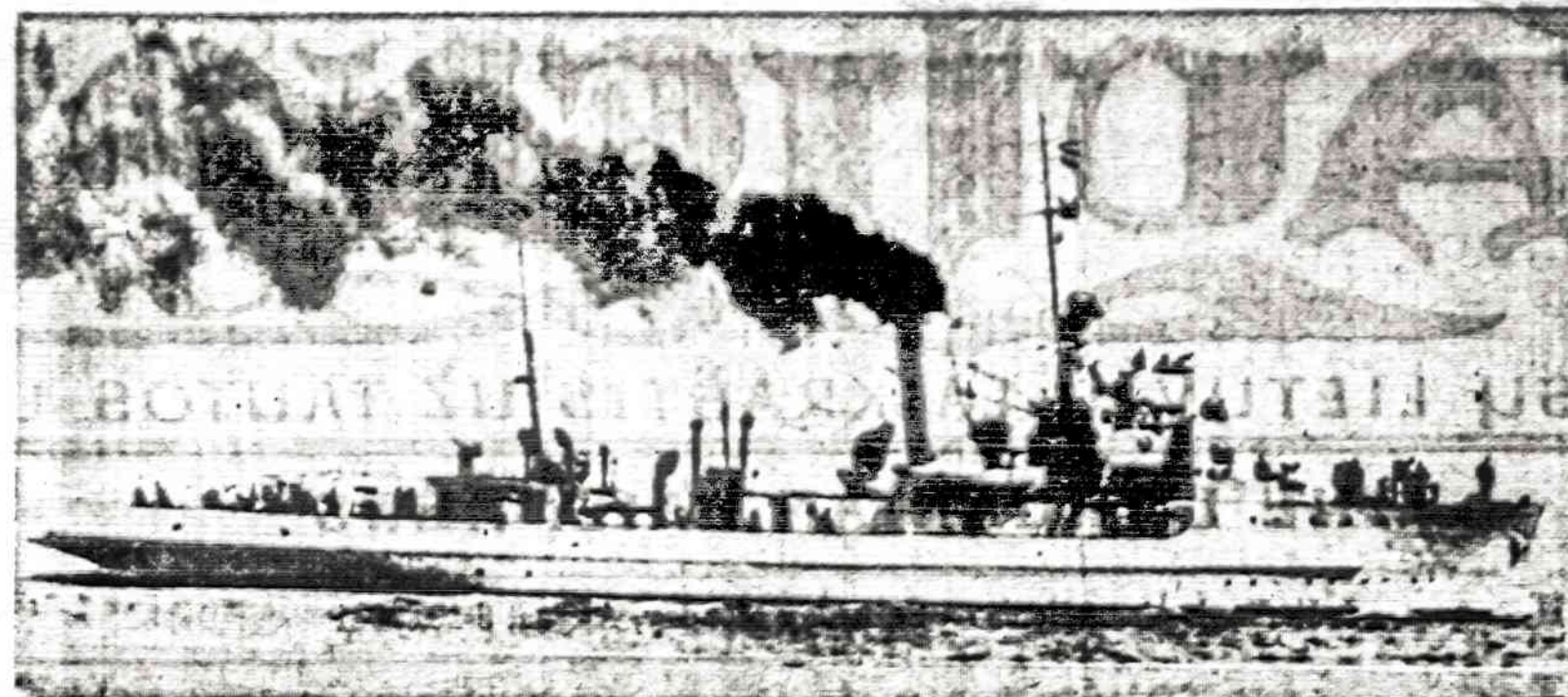
2 val. p. p. jūrų šaulių šakos
organizaciniams ir kitiems veik-
los reikalams aptarti, įvyko jū-
rų šaulių bendras susirinkimas,
kuriame buvo atstovaujamos Či-
kagos-Gen. T. Daukanto, Det-
roit-Dvyturio ir Cicero-Klaipė-
dos jūrų šaulių kuopos. Susirinki-
mą, pasveikinus jame dalyvavus-
ius seses ir brolius jūrų šaulius,
atidarė ir pravedė LŠST jūrų
šaulių šakos vadovas ir Gen. T.
Daukanto jūrų šaulių kuopos
pirmininkas Ed. Vengianskas. I
prezidiumą buvo pakviesti LŠ-
ST pirmininkas K. Milkovaitis,
Są-gos vyr. kap. kun. Tėv. J.
Borevičius ir kultūrinį reikalų
vadovas raš. A. Kairys. Sekė
LŠST pirmininko ir vyr. kapelio-
no žodis, po kurių pirmininkau-
jantis padarė platesnį praneši-
mą apie visos jūrų šaulių šakos
stovį, padėtį ir veiklos pasirei-
škimus LŠ Sągoje. Atsistojimu
ir minutės susikaupimu buvo
prisimintas ir pagerbtas š. m.

kovo m. 18 d. staiga ir netikė-
tai Čikagoje miręs, vienas jūrų
šaulių šakos steigėjų, S. Gasne-
ris. Toliau buvo išklausti jūrų
šaulių kuopų pirmininkų J. Min-
kulis, B. Valiukėnas ir E. Ven-
giansko pranešimai, po kurių se-
kė trumpos diskusijos. Kalbėta
jūrų šaulių-vyrų vasarinės uni-
formos, žūrinės programos vyk-
dymo priemonių ir kitais jūri-
niais šauliškais reikalais.

Iš visų pranešimų išryškėjo,
kad LŠST jūrų šaulių šakos vei-
klos pagrindą šiuo metų suda-
ro, turintieji apie 400 narių ir
finansiniai gerai susitvarkę. Či-
kagoje, Detroito ir Cicero labai
aktyviai veikia jūrų šaulių dali-
niai. Čia, nekalbant jau apie ben-
dros šių dalinių šauliškų veiklos
pasireiškimus, tenka paminėti
Detroito "Švyturio" kuopos savo
sios stovyklavietės įsigijimą, ku-
rioje š. m. liepos m. 4 d. buvo
pašventintas Lietuvos nepriklau-
somybės kovų paminklas, Cicero
"Klaipėdos" kuopos kelių kny-
gų išleidimą ir Čikagos Gen. T.
Daukanto kuopos kultūrinės vei-
klos apraškas bei talką kuopos
nario jūr. kpt. B. Kristopaičio
knyga "Jūrų Keliais" išleidžiant.

Kitose vietovėse, JAV-se ir Ka-
nadoje veikiantieji jūrų šaulių
daliniai, kiek vietos veiklos są-
lygos leidžia, irgi rodo pastan-
gas savo veiklą gyvinti ir plėsti.
Taip, kad LŠST jūrų šaulių ša-
ka ir jos dalinių veikla yra gy-
va ir tvirtai besireiškianti gre-
ta pėstininkų sesių ir brolių šau-
lių.

Pasikeitus mintimis jūrų šau-
lių gyvybiniais veiklos klau-
siais, buvo išklaustyta Są-gos
kultūrinį reikalų vadovo ra-
šyt. A. Kairio, savo turiniu pras-
minga ir giliai išmąstyta paskai-
ta, tema "Šauliškuoju Keliu".
Prelegentas, aptaręs šauliškų
veiklos sąlygas ir jos apraškas,
pastebėjo, kad šauliai savo veik-
loje turi vadovautis broliškai se-
serišku sugyvenimu, darniu su-
silausymu ir kreipti ypatingą
dėmesį kultūrinėms darbams k.
a. lietuviškosios knygos leidima-
mo būrelių steigimą, chorų
organizavimą, lietuvių kalbos
išlaikymą, liuanistinių mokyk-
lų paramą, lietuviškosios spau-
dos bei knygų platinimą ir ki-
tas kultūrinės veiklos apraškas.
Tas viskas yra būtina Lietuvos

Nepriklausomos Lietuvos karo laivas

šaulių Sąjungos Tremtyje tęs-
tinumui užtikrinti ir yra pagrin-
diniu ginklu, kultūrinėje kovoje
prieš okupantą, siekiant Lietu-
vai laisvės ir nepriklausomybės.
Po paskaitos, prelegentas savo
mintis dar paryškino, diskusio-
se atsakydamas į jam patiektus
klausimus.

Dalyvių skaičiumi skaitlingas,
gyvas ir darbingas Čikagos, Det-
roit ir Cicero jūrų šaulių susi-
rinkimas buvo užbaigtas visų
sugiedota giesme "Lietuva Bran-
gi..."

Vakare, pirmiesiems lietaus
lašams krentant, Lietuvių salėje
vyko bendras visų dalyvių ir
svečių pasilinksminimas. Nežiū-
rint lietingo ir audringo tą vaka-
rą oro, į pasilinksminimą sugū-
dė linksmi vakarą praleisti
šaulių ir Union Pier vasarojan-
čių svečių.

Sokioms grojo smagus p. Rui-
kio vedamas orkestras. Veikė
gausus įvairiais gėrimais baras
J. Utarov, V. Karalienės, J. Ma-
rio, A. Abaravičiaus ir V. Uta-
rio vikriai aptarnaujamais. Buvo
pravestas, G. Kuzmieniei ir V.
Utarai talkininkaujant, A. Ma-
lietienės suorganizuotas turtin-
gas laimėjimais dovų pasiro-
tymas. Su šypsena lūpose, sve-
čius skaniu maistu ir kavute
vaisino V. Kulbokienė, A. Malė-
tienė, G. Kuzmienė ir M. Daily-
dienė. Prie durų atvykstančius
pasitiko ir priėmė V. Zinkus, N.
Martinkus ir A. Martinkus. Vi-
ša šio smagaus jūrų šaulių pa-
rengimo organizacinė našta kri-
to ant Gen. T. Daukanto jūrų
šaulių kuopos moterų vadovės
A. Janušauskienės, kuopos pa-
rengimų vadovo V. Utarov ir
čia, aukščiau paminėtų sesių bei

brolių daukantių pareigūnų
pečių. Ačiū Jiems, sėkmingai
pravedusiems šį parengimą.
Šiuo bendru pasilinksminimu,
užsėdusiu iki 1 val. ryto, buvo
baigta šeštadienio, liepos 25-
sios dienos Kultūrinio Savaitga-
lio programa. Sekmadienį, lie-
pos 26 d. rytą, atvykus Čikagos
Vytauto Didžiojo rinktinės bū-
rio šauliams, su rinktinės pirm.
V. Išganačiu ir vicepirm. J. Ma-
ckoniui priešakyje, Kultūrinio
savaitgalio ir Jūros Dienos da-
lyvių gretos padidėjo. Šios die-
nos programa buvo vykdoma p.
p. Karaičių "Gintaro" vasarvie-
tės rajone.

9.30 val. ryto, vėliavų aikš-
tėje darniomis uniformuotų šau-
lių gretomis išsiriškiavus, iškil-
mingai buvo pakeltos J. A. V-
bių ir Lietuvos vėliavos. LŠST
pirmininkas K. Milkovaitis, at-
lydėtas vicepirm. V. Išganačio,
priėmė Gen. T. Daukanto jūrų
šaulių kuopos pirmininko ra-
portą, buvo įneštos JAV-bių
Lietuvos, Vytauto Didžiojo šau-
lių rinktinės, Gen. T. Daukanto
jūrų šaulių, Detroito Švyturio
jūrų šaulių ir Cicero Klaipėdos
jūrų šaulių kuopų vėliavos. Gie-
dant Lietuvos himną, JAV-bių
ir Lietuvos vėliavos pakilo i stie-
bus.

Pakelti vėliavas, drausminga
šaulių rikiuotė su dalinių vėlia-
vomis žygiavo i pamaldas, ku-
rias po atviru dangum, eglių
pavėsyje, atnašavo Tėv. J. Vai-
šnys. Pamaldose dalyvaujant ir
vietos gyventojams-vasarotojams
Prie altoriaus buvo padėtas vai-
rengimo organizacinė našta kri-
to ant Gen. T. Daukanto jūrų
šaulių kuopos moterų vadovės
A. Janušauskienės, kuopos pa-
rengimų vadovo V. Utarov ir
čia, aukščiau paminėtų sesių bei

Jūros Dienos dalyviai, šauliai,
organizuotai, 16-kos masinių vo-
rele, nuvyko i International
Friendship Gardens, Mich., kar-
tu su ramovėnais ir birutininkė-
mis, tradiciniai kaip ir kas met,
pagerbti mirusius Lietuvos Res-
publikos Prezidentus. Šiose ape-
gose dalyvavo LŠST vadovybės
pareigūnai bei 33 uniformuoti
šauliai ir 40 ramovėnų, biruti-
ninkių ir kt. atvykusių iš Čika-
gos, Union Pier ir kt. vietovių,
viso 73 asmenys. Lietuvos Pre-
lyvių gretos padidėjo. Šios die-
nos programa buvo vykdoma p.
p. Karaičių "Gintaro" vasarvie-
tės rajone.

Pradant iškilmes, pakvie-
tas, žodį tarė vienas šios gražios
ramovėnų tradicijos iniciatorius,
gen. št. plk. K. Dabulevičius,
kuris aptarė Prezidentų pager-
bimo tradicijos paskirtį, jos at-
siradimo pradžią ir prasmę. Lie-
tuvos himną giedant, buvo pa-
kelta lietuviškoji trišpalvė, kurią
i stiebą iškėlė ram. A. Repšys.
Po to prasmingą kalbą pasakė
LŠST pirmininkas K. Milkovai-
tis. Marija, Marija, visiems gie-
dant, birutininkė p. Juškaitienė,
šaulės-Bukšienė ir Gudaitienė
padėjo po gėlių puokštę prie Lie-
tuvos Respublikos Prezidentų
A. Smetonos, A. Stulginskio ir
K. Griniaus paminklų. Vėlia-
vą nuleidus, iškilmės Internatio-
nal Friendship Gardens buvo bai-
tos, visi kas sau skirstėsi i na-
mus, o Gen. T. Daukanto jūrų
šaulių kuopos nariai grįžo i
Union Pier, Lietuvių namus, Det-
roit jūrų šaulių kuopos seses
ir brolius ilgesnėn kelionėn iš-
leisti.

Grįžusių i Lietuvių namus jau-
laukė sesių skaniai pagaminti
užkandžiai — atsiveikimo pie-
kūs, kuriuose dalyvavo 20-detroi-
tiškių jūrų šaulių ir Čikagos
Gen. T. Daukanto jūrų šaulių
kuopos valdybos bei šių metų
Jūros Dienos renginio pareigū-
nai. Malonų atsiveikimo žodį
tarė Detroito "Švyturio" jūrų
šaulių kuopos pirmininkas B.
Valiukėnas. Geros kelionės pa-
linkėjo išvykstantiems ir Gen.
T. Daukanto jūrų šaulių kuopos
pirmininkas, tardamas iki ma-
lonaus pasimatymo, 1982-aisias
metais "Pilėnuose" ar Union
Pier, Detroitiškių rengiamoje Jū-
ros Dienoje. Su daina "Namo
broliukai, namo jaunieji..." 4
val. p. p. visi jūrų šauliai ir
šaulės skirstėsi i namus.

Bendrai kalbant apie 1981-jų
metų Čikagos-Detroito-Cicero
šaulių dalinių Kultūrinį savai-
galį ir Jūros Dieną, įvykusį lie-
pos m. 25-26 d. d. Union Pier,
Mich., kuriuos organizavo ir pra-
vedė Čikagos Gen. T. Daukanto
jūrų šaulių kuopa, tenka pasa-
lyti, kad šis šaulių renginys bu-

Prie išsiskirstant i namus, 12
val. Kultūrinio Savaitgalio ir

Ponų Karaičių "Gintaro" vasarvietė Union Pier, Mich.

A. PLEŠKYS

J. ŠOLIŪNAS NETEISINGAI AIŠKINA

(Tesinys)

SOCIALINĖ APDRAUDA

S. m. 6. 13 "Drauge" Leonar-
das Dargis savo strp. Amerikos
ūkinės naujienos" pasisako už
sumazinimą pensijų tiems pen-
sininkams, kurių metinės paja-
mos siekia 30,000 dol. ir, kad
1978 m. tokių pensininkų buvo
daugiau milijono, ir iš tokių,
sakoma, būtų galima sutaupyti
apie 7 milijonus dol. Taip pat
L. Dargis sako: "Visokios pensi-
jos — privatinio darbo ir valdi-
ninkų turėtų būti sujungtos krū-
von (integrutos)". Šitoks L.
Dargio pasisakymas labai nepa-
tiko Jonui Šoliūnui ir jis š. m. 6.
22 d. "Drauge" "Socialinės geru-
vės" skyriuje parašė L. Dargiui
atvirą laišką. Iš to laiško, kaip
matau, J. Šoliūnas gana aiškiau-
siai išreiškė savo nuomonę apie
L. Dargio pasisakymą nesupra-
to, ar nenorėjo suprasti. L. Dar-
gis kalbėjo apie pensijų sumaži-
nimą tiems pensininkams, kurių
metinės pajamos siekia 30,000
dol., o J. Šoliūnas, nei iš šio nei
iš to, išėjo ginti tų pensininkų,
kurių mėn. pensijos tesiekia tik
140 dol. Kitaip sakant, kai vienas
kalba apie dramblių, o kitas
— apie pelę, tai jiedviem sunku
išsiaiškinti ir vienas antrą su-
prasti.

J. Šoliūnas pasisako: "... esu
dirbęs šio krašto socialinės ap-
saugos įstaigose apie 23 m. Per
tuos metus teko man asmeni-
škai apkalbinti arti 30,000 as-
menų". Toliau jis rašo: "Štai ge-
ras pavyzdys: man viena lietu-
vė senutė kundėsi, kad ji gyve-
na "valgydama atšildytą sriu-
butę... vieną kartą per dieną".
Jos mėnesinis socialinės apsaugos
čekis — 140 dolerių. Ji turi
mokėti 80 dol. per mėnesį nuo-
mos. Likutis — 60 dolerių — su-
naudojamas sriubų pirkimui". Ki-
toje savo strp. vietoje J. Šoliū-
nas rašo: "... kad 1980 metų bir-
želio mėnesį šitame krašte buvo
4,156,400 pensininkų, gaunančių
specialias pensijas (Supplement
Security Income — SSI). Ben-
dra dolerinė suma, išmokėta tą
patį mėnesį 610.2 milijonai. Va-
dinasi, vidurkis buvo apie 123
dol. per mėn."

Jeį padalysime 610.2 milijono
4,156,400 pensininkams, tai
gausime 146.81, o ne 123 dol. Jis
griasi: "Jaučiu nepaprastą pa-
sitenkinimą ir dėkoju Aukščiausia-
siajam, kad man buvo galimybių
patarnauti savo tautos žmo-
nėms".

Kyla klausimas, koks tas jo
patarnavimas savo tautos žmo-
nėms buvo? Ar jis buvo jiems
naudingas ar nenaudingas? Ko-
dėl J. Šoliūnas teisingai nepata-
rė?

vo sėkmingas, dalyvių skaičiu-
mi skaitlingas ir savo apraško-
mis, dvasia bei programa, pilna
to žodžio prasmės, šauliškias.
Tenka tik pasidžiaugti šaulių
organizuotumu, bendriems rei-
kalams pasiaukojimu ir padėko-
ti visiems daliniams skaitlingai
dalyvavusiems programoje, pri-
sidedusiems prie šio vasaros ren-
ginio pasisekimo. Vg.

navo tai moterėlei, kuri, tegau-
dama pensijos tik 140 dol. per
mėn., i jį kreipėsi prašydamas
pagalbos ir patarimo. Matyt, jo
sąžinė gana surambėjusi ir ne-
jautri kito žmogaus — lietuviu
vargui. Jo pareiga buvo jai pa-
tarti, kad ji papildomai dar gali
gauti iš Welfare apie 250 dol. per
mėn., apie 40-60 dol. kas mėn.
maisto kuponų (food stamps) ir
pašalpos iš state government apie
500 dol. metams, kadangi jos
metinės pajamos nesiekia 10,000
dol., dabar jau, rodo, 15,000 dol.
Sudėjus krūvon visus tuos pa-
pildomus-seniems žmonėms pri-
mokejimus, tos moterėlės mė-
nesinės pajamos siektų apie 480
dol. Su tokia sumu, vienas žmo-
gus gali neblogai išsiversti. Čia
J. Šoliūnas gali tiksliau apskai-
čiuoti. Jis turi 23 metų toje sri-
tyje patyrimo ir reikalingas ap-
skaičiavimui lenteles. Bet kodėl
jis tai moterėlei teisingai nepa-
tarnavo — lieka paslaptis. Pasi-
girti moka, o patarnauti — ne.

Leonardas Dargis yra visai teis-
sus sakymas: "Daug pensin-
kų, nors ir "neuždirba" tiek, kiek
šiukšlininkai, gerai žinau savo
likimu, nei nemanu skustis".

Gaila, kad nei Leonardas Dar-
gis, nei Jonas Šoliūnas neuži-
minė dar vienos kategorijos žmo-
nių, kurie būdami sveiki, pajė-
gūs ir darbingi ir ne pensinik-
ai, per dieną dienas tinginiau-
ja, slampinėja, vaikatauja, ven-
gia bet kokį darbą padirbti ir
pusėtinai gerai gyvena iš gau-
namų pašalpų. Jiems i rankas
reikia duoti kastuvą ar kūrį ir
už gaunamą pašalpą turi atdirb-
ti tokį darbą, koks jiems bus pa-
siūlytas, o atsisakiusi pasiūlytą
darbą dirbti — nutraukti pašal-
pą. Ne kartą prez. R. Reagan
yra pareiškęs, kad welfare reikia
pakęsti i workfare. Čia taip pat,
kas metai būtų galima sutaupyti
tik kelis milijonus dolerių val-
džios išlaidų ir tuomi mažinti
infliaciją.

KNYGŲ SKAITYMAS

J. Šoliūnas š. m. 6.24. "Drau-
ge" vedamajame "Kovoje prieš
intelektualinį analfabetizmą"
pabaigoje rašo: "Keista kaip daž-
nai mes raginame savo tautie-
čius pirkti lietuviškas knygas, o
beveik jokių pastangų nedaro-
me knygų skaitymui skatinti.
Atrodo, kad knygos nupirkimu
mes visa išsprendžiame: lietuviš-
kos knygos išlaikymą ir, svar-
biausia, savęs švietimą. O taip
nėra.

Graudu, kad, kartais užklydus
knygoms turtingo piliečio na-
mus ir pavarčius keletą knygų,
pamatai, jog tas pilietis dar nė
knogos puslapį nesupjaustė".

Jonas Šoliūnas labai mėgsta
pamokslauti ir kitus mokyti, bet
pats i save nepasižiūri. Jis L.
Dargiui pamokslauja: "Ma-
nau, kad Jūs dar vis tebedirba-
te ir nesate vienas iš tų "kom-
binuojančių ponų". Jei J. Šoliū-
nas skaitytų lietuviškas knygas
ir būtų paskaitęs Liet. Enciklo-
pedijos IV tomą, 331 pslp., ten

(Nukelta i 5 psl.)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ - DOVANŲ I LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ISTAIGA:

1776 Broadway, New York, N.Y. 10019 — Tel.: 581-6590, 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu lai-
ku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas
NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinktū
įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sek-
madeniais — nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MCSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139 — 1201 17 St.	(305) 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60629 — 1855 West 47 Street	374-6735
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Herkimer, N.Y. — McKennan Rd.	(315) 866-3939
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Chester, Pa. 19013 — 2819 W. 3 St.	(215) 497-2382
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N.Y. — 324 E. 9th St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1013 N. Marshall St.	(215) WA 5-8878
Phoenix, Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	(602) 942-8776
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, Md. — 1002 Kennebec Ave.	(301) 589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydy-
tojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905
metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir
susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir
grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS
ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsuntus čekį arba
money order, prie nurodytos kamos pri-
dedant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1737 SO. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60605

KO KITI NEPASTEBĖJO

BIRUTĖ KEMEŽAITĖ

(Tęsinys)

Tačiau to pačio "Draugo" pirmame puslapyje visiškai priešingai rašoma. Po smulkesne antrašė "Okupantas sustiprino priepaūdą Lietuvoje", pagal New York "Newsweek" skelbiama, kad Lenkijos įvykiai privertė rusus sustiprinti priepaūdą Lietuvoje. Tai nenuostabu, nes Lietuvoje gyvena daug lenkų, ypač Vilniuje, todėl rusai bijo, kad Lietuvos lenkai nesukiltų savo tautai padėti. Tai kur ta lenkų įtaka Lietuvos laisvėjimui?

Štai kaip toliau Šoliūnas talkina lenkų imperialistinėms užmačioms. Cituoju: "Kenčiančiai Lietuvai kaimyninis "Solidarumas" taps geriausiu kovos draugu prieš okupaciją. Nėra abejojimų, kad šiandien Lietuvoje lenkas nebėra lietuvių priešas. Priešingai bendras priešas lenkus ir lietuvių, nežūrint praėjusių žaidimų, padarė kovos bičiuliais (...)

Mums atrodo, kad šiuo kritišku mums ir Lenkijai metu bet koks knisinėjimas po praėjusių arba noras suerzinti ir supykdyti lenkus — lietuvių yra daugiau negu nesuapratimas. Lenkijos laisvėjimo ir "Odnova" (atsinaujinimo) akivaizdoje mūsų nuostatai ir draugiškas bendradarbiavimas su Lenkija ir jos išėjimą yra būtinas. To, atrod, reikalauja okupuota Lietuva. Tiesiog nepatogu išsivaduoti, kad kovojantis lietuvis šiandien drįstų nepirkti lenkų "Solidarumui" bei kitiems lenkų kovotojams. Nūdieninis bendras darbas su lenkais yra būtinybė".

Idomu, kiek lenkai Šoliūnui sumokėjo už tokią lenkišką propagandą? Nėra mums reikalo "knisinėti" praityje, nes lietuvių persekiojimas "Seimose" ir lenkų kėsinimasis į Lietuvos žemes yra šių dienų lenkų lietuviams rodomas gruboniškumas. Pats idomiusias Šoliūno pasiūlymas, lietuviams po lenkiško erelio sparnais atsinaujinti. Vieną atsinaujinimą J. Šoliūnas jau igi jo žygiuodamas su negrais į Alabamą ir po to veddamas negrįžtą. Tada keletą metų lietuvių apie jį nieko negirdėjo, nes, matyt, naujos tautybės bei rasės meilės prieglobstyje vystėsi Šoliūno tautinės dvasios atsinaujinimas. Kai "Draugas" šią "paklydusią avi" susiradęs atsigabeno į redakciją, tai jo vedamuosiuose: "Dainava Ar Alabamą?", "Tautinis šovinizmas", "Kovoje Prieš Intelektualinį Analfabetizmą", "Jie ir Mes" ir kt., aiškiai pamatėme

per tą atsinaujinimą Šoliūno įsigytus tautinio nukrypimo rezultatus. Ar dabar panašiai atsinaujinti Šoliūnas siūlo visiems išėjimo lietuviams lenkų prieglobs tyje?

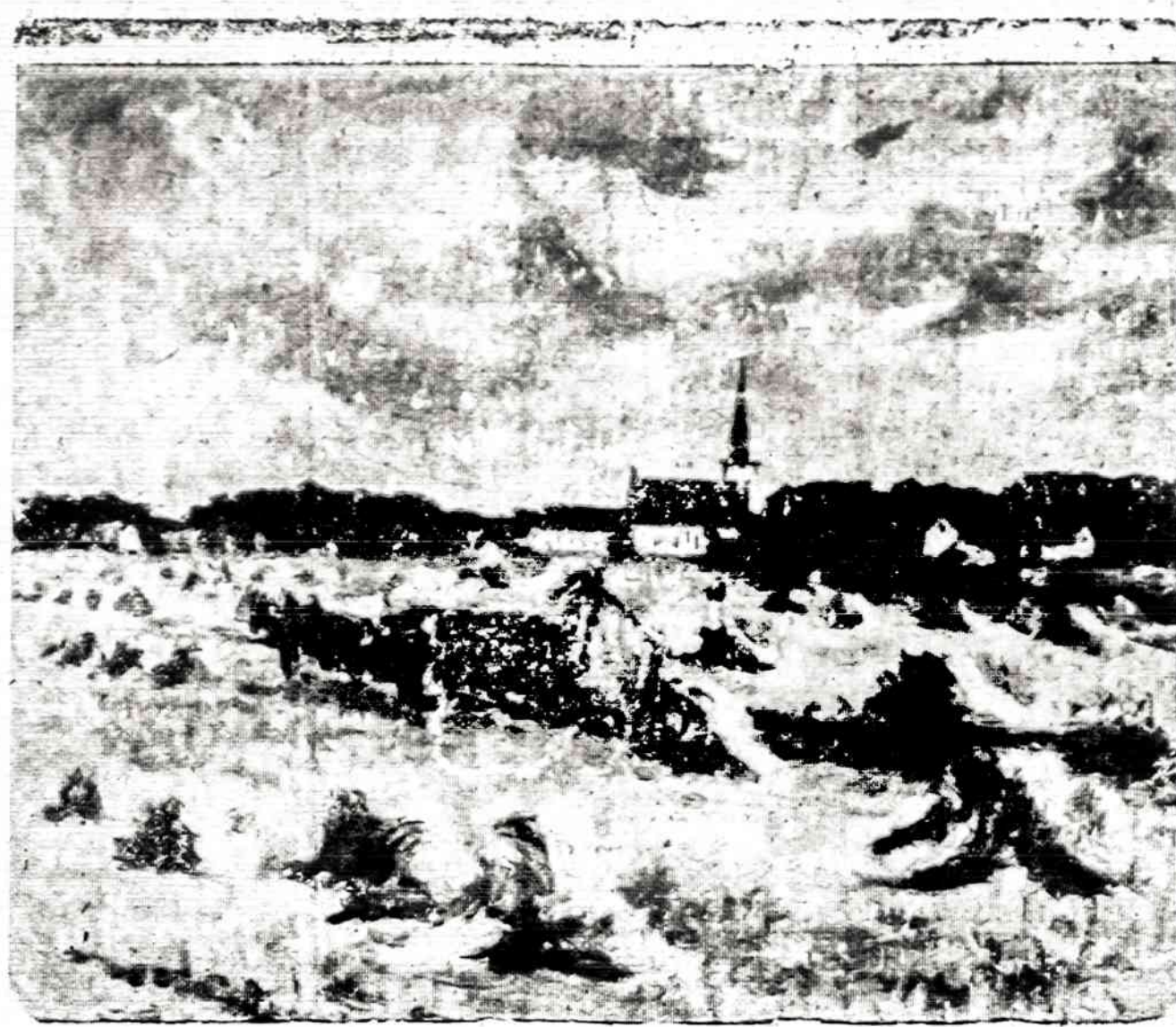
Štai ką jis toliau rašo: "Mes Lenkijos vienos palikti negalime. Jos kova turį atspindėti ir mūsų spaudoje. Lenkijos kovų aprašymai ir visapusiškas informavimas apie jų eigą yra ir šio dienraščio rūpestis".

Anot Šoliūno, "Draugas" pasidarė lenkiškos veiklos oficiozu. Išvaizduokite, "Draugo" vedamasis sugestijuoja komunistinę Lenkiją išėjimo lietuviams pasiūlyti savo globą, kad ji nepasiklytų viena, bet nesijaudina, kad Lietuva kovoje už savo nepriklausomybę yra palikta vienai vietai. Atrodo, kad JAV LB Visuomeninių Reikalų Taryba pradėjo labai uoliai vykdyti savo lenkams šių metų pradžioje duotus pasižadėjimus. Ir dar kaip? LB-nės politinė opozicija tapo paversta tų lenkams išpareigojimų pagrindine vykdytoja, panaudojant Pavergtų Tautų Demonstracijos laiką, vietą ir iškreipiant jos tikslą lenkų naudai. Todėl heretika stebėtis, kad "Draugas", kaip niekada, šiemet taip stipriai reklamavo Pavergtų Tautų Demonstraciją ir viliojo į ją lietuvių, kad daugiau lietuvių galėtų lenkams išreikšti savo solidarumą.

Šoliūno, ir "Drauge" tilpusių reklamų mintys šių metų Chicago Pavergtų Tautų Demonstracijos vardu buvo pilnai įgyvendintos: lenkai reikė solidarumą ten dalyvausiuoms tautoms, o tos tautos reikė solidarumą lenkams. Manau, kad ir tų lietuvių žygiavimas po svetimomis vėliavomis turėjo tą patį solidarumo tikslą.

(Patyrėme, kad kubiečiai ir afganistanečiai atnešė savo vėliavas į Daley aikštę ir pastatė į nurodytas vietas. Diena pasi-taikė šilta, nepakeliama šių tautų atstovams. Jie nuėjo ieškoti šešėlio ir atsigavimino. Jie neatvyko, kai vėliavos buvo išnešamos. Tada demonstracijos tvarkytojas paprašė lietuvių, kad išneštų minėtų tautų vėliavas. Lietuvaitės Pavergtų Tautų demonstracijos metu atliko savo pareigą. Už pasitikėjimą nedera jų įtarinėti. — N. Red.)

Tai buvo pavergtų tautų su lenkais solidarumo šventė. Idomu, kad iš lietuvių pusės stipriausios reikšės tos pačios moterys, kurios prieš metus organizavo ir vedė lietuvių ir lenkų suruoštą demonstraciją už strei-

MIKAS SILEIKIS

Rugpjūtė

DAR VIENAS BALSAS IŠ RAUDONOJO PRAGARO

Milijonai įvairių tautų žmonių, tarp jų tūkstančių tūkstančių lietuvių, žuvo "tautų laisvintojos" Sov. Sąjungos koncentracijos stovyklose. Žuvo neišvaizduojamose kančiose. Mažai gyvų išliko ir tik vienas kitas pasiekė laisvąjį pasaulį. Vienas iš tų laimingųjų yra Jonas Kreivėnas, 16-ka metų iškentėjęs raudonajame pragare. Šiais metais J. Kreivėnas didžiai vertingai įnešė į mūsų tautos

kuojančius Lenkijos darbininkus.

Apžvelgus išėjimo lietuvių veiklą JAV, Kanadoje ir Anglijoje, susidaro įspūdis, kad išėjimoje turime didesnę procentą lietuvių galvojančių rusiškai, lenkiškai ir net hebrėiškai, negu lietuviškai. Daugiau ginančių tų siskajį ir lenkiškai imperatorių, negu kovojančių už Lietuvos nepriklausomybę. Tad ar nevertėtų lenkų ir rusų draugystę amtemantiems lietuviškai galvojančiams lietuviams susijungti į vieną bendrą organizaciją? Bendramintiškumas išgydytų toje organizacijoje narių vienybę, tarpusavio lietuvišką meilę, turintį dviasį ir gaivintų, o bendra linkmė už Lietuvos nepriklausomybę (nesant viduje griauančių jėgų) sukurtų stiprią rezistencinę veiklą. Tėvynės meilė tos organizacijos pagrindo taptų tautiniu švyturiu, kelrodžiu jaunuomenei į heroizną. Pagalvokime...

genicido ir kančios istoriją, išleisdamas knygą "Mirties lageriuose ir tremtyje".

Knygos įvade autorius kukliai taria: "Rašiau be fantazijos, šališkumų ar iškreipimų. Mano aprašyti įvykiai yra tik dalelė visų tų vargų ir kančių, dažnai iš tų laimingųjų yra Jonas Kreivėnas, 16-ka metų iškentėjęs raudonajame pragare. Šiais metais J. Kreivėnas didžiai vertingai įnešė į mūsų tautos

Tai tiesa. Viskas aprašyta kondensuotai, paprastai, be literatūrinių "mandrybių", bet labai vaizdžiai. Pro tam ir nuoseklų pasakojimą veržiasi pažeminto, nutūminto žmogaus tylus skausmas ir begalinis tėvynės bei savo tautiečių ilgesys.

Knyga prasideda vaizdžiu aprašymu 1940 metų bolševikų okupacijos, tų siaubo, netikrumo, pasimetimo dienų. Autorius sako: "Trūksta žodžių visa tai išreikšti ir skausmą išsakyti. Mūsų tėvynė Lietuva, kaip tas Titianiko laivas, skendo į raudonąją komunizmo jūrą".

1940 m. rugsėjo mėn. J. Kreivėnas areštuojamas. Kalėjimas "susovietintas". Naktiniai tardymai. Kankinimai. Bolševikinio stiliaus kratos, apie kurias autorius rašo: "Išvargintus kalinius ypač erzindavo tie kasdieniniai pirštų kaisiojimai ir burnas, išeinamasias angas ir pan." J. Kreivėnas mini daug pavardžių, kad nors dalelė kankinių liktų tautos genocido istorijoje.

1941 metų gegužės mėn. J.

Kreivėnas išvežamas į Sov. Sąjungos mirties lagerius.

Daugelis dar prisimename tuos begaliniai ilgus traukinius, kims te prikimsčius vyrų, moterų, senelių ir kūdikių. Matėm per plyšius ištiestas rankas ir girdėjom šauksmą: "Vandens! Lašelį vandens!" Negalėjom vandens paduoti — durtuvais buvom nuvaryti. Žinojom, kad žmonės vėžami ir vergija, bet to neišvaizdavom, ką gavi išlikę pasakoja. Ne žinojom tada, kad dalis silpnųjų bus palikti "laisvi". J. Kreivėnas matė, kai moterų ir mergaičių grupė buvo išsodinta mazoje, apsnigtoje stotelėje ir palikta be pagalbos. "Kur tik akys užmėtė, visur buvo beribė taiga. Varytoje dar dvi paras ir pakelėjęs nematėme stotelės; ar šlap namelių... "Spėjau, kad tos mūsų matytos moterys ir mergaitės savo gyvenimo dienas užbaigė toje pačioje vietoje, kur buvo paliktos" — rašo autorius.

Nesugebū padaryti santvaukos to, ką J. Kreivėnas pergyveno ir matė mirties lageriuose. Kiek vienas sakinytis atskleidžia baisesnius ir baisesnius vaizdus. Išbadėję žmonės dantimis drasko pakartą šunį... "Soclenktynės" ... Išprotėję nuo bado kaliniai veržiasi prie dumblyneje pastatyto stulpo, ant kurio padėta duonos kepalukas, dešros rinkė ir degtinės butelis... Per tris "soclenktynių" dienas dumblyje paskęsta apie 50 kalinių... Jau pirmą "soclenktynių" dieną dumblyje baigia gyvenimą A. Žvingilas ir A. Grumblys... Lietuviai. Tų

dviejų nelaimingųjų nors pavardės liks knygoje, o kiek mūsiškių žuvo, apie kuriuos niekas, niekad, nieko nesužinos...

Raudonieji budeliai primušė jauną studentą. Jaunuolis nebe pajėgia atsistoti... Budeliai nuplėšia drabužius... Mirštanti juoda apninka musės ir uodai... Per kelias valandas jaunuolio gyvybė užgesta...

J. Kreivėnas suserga mirtina liga — vandenlige. Kad kūne susirinkęs vanduo neužduosintų pats ligonis vinimi susibado pilvą...

Ir taip vaizdas po vaizdo... Autorius sako: "Pasakymas ar parašymas, kad kalinys mirė nuo šalčio, alkio, ar sunkaus darbo, dar mažai pasako apie tų mirčių aplinkybes... Reikia visa tai pačiam pergyventi."

Tai gi. Yra skaitytojų, kurie mano, kad baisesnės vietas gal geriau būtų buvę praleisti — nejauku skaityti... Bendrybės niekad neatvaizduos to, kas buvo. Tiesa yra tiesa, nors mums, lepiūnėliams, gal ir nemaloni...

1948 m. J. Kreivėnas atliekė bausmę mirties lageriuose, išėjimą į "laisvę", tik be teisės grįžti į tėvynę. Mes čia kažkaip kitaip išvaizdavom tą "laisvąjį tremtį", juo labiau, kad girdėjom kai kuriuos tremtinius grįžtant atgal į tėvynės į Sibirą. Kai kas net užsimindavo apie derlingą Sibirą žemę, apie galimybes nebologai isikurti...

J. Kreivėnas labai vaizdžiai "laisvąją tremtį" aprašo. Tas pats neišvaizduojamas vargas, badas, nuolatinis KGB agentų sekiotimas, provokacijos ir bandymai užverbuoti.

Po 16-ko metų, 1956 m., J. Kreivėnas pagaliau atsiraunda išsilgtoje tėvynėje, tačiau grįžta atgal į Kazchstaną. Tremtiniui pavergtoje tėvynėje nebėra vietos...

Ilgesys, kaip magnetas, traukia į savo kraštą. Toliau autorius rašo: "1960 m. vasarą jau turėjau susitaupęs šiek tiek pinigų ir nusprendžiau vėl grįžti į tėvynę Lietuvą. Gal šį kartą būsiu laimingesnis?" Laimingesnis nebuvo ir šį kartą — turėjo apsigyventi ok. rytinėje Vokietijoje. Po labai didelio vargo ir "kombinavimų" tik 1964 m. pasisėkė apsigyventi Vilniuje.

Liūdnas grįžusio tremtinio gyvenimas okupuotoje tėvynėje. Okupantas žiaurus, tačiau mažiau žiaurus, be savigarbos ir be gėdos, lietuviai komunistai.

Štai Autorius sako: "Tik retas! Lietuva sugrįžęs tremtinys bekyšių ir visokių kombinacijų galėjo užsiregistruoti apsigyvenimui. Daugumą jų okupanto patikūnai apipledavo iki paskutinio cento."

Kaip vaizdžiai J. Kreivėnas aprašė mirties lagerius ir tremtį Sov. Sąjungoje, lygiai vaizdžiai aprašo vargingą gyvenimą okupuotoje Lietuvoje su visais "laimejimai": Vilnių su jo naujais joniais, grįžusius į "išlaisvintą tėvynę" lietuvių iš Kanados bei P. Amerikos, užsienio spaudą, gaunamą pagal kultūrinį ryšių programą su vakarais, na, ir neišvaizduojamus sunkumus išvykti į laisvąjį pasaulį — Jungtines Amerikos Valstybes.

Knyga baigiama šiais žodžiais: "Keletą metų šioje svetingoje šalyje pagyvenus, man pradėjo kilti klausimas, kaip ilgai pasaulio nuskriaustieji dar galės Amerikos teikiama laisve naudotis? Antros tokios dosnios šalies pasaulyje nėra."

Apie susitikimą su Amerikoje gyvenančiais lietuviais, išskyrus šeimą, J. Kreivėnas nerašo. Tegu man autorius atleidžia, jei jo neatsiklaususi, tą temą truputį paliesiu.

Prisimenu, pasikalbėjimą su p. Kreivėnu prieš porą metų: "Pavergtoje tėvynėje tremtiniui nebebuvo vietos. Žmonės įbauginoti, prisilegti, o komunistai kojas bučiuoja okupantui. Maniau atvykęs į Ameriką pabėgti nuo komunizmo lietuvių rasiąs kaip plieną, o radau... J. Kreivėno balsas užlūžo ir to lietuviško ažuolo akys pasirodė ašaros... Turėjo galvoje mūsiškių bendradarbiavimą su komunistais."

J. Kreivėno knyga "Mirties lageriuose ir tremtyje" išleido tam reikalui sudarytas komitetas. ĮGrėdėjau, kad pats autorius kreipėsi į milijoninį Liet. Fondą ir prašė knygai išleisti nors kiek paramos, tačiau, peržiūrėjusi knygoje patalpintą remėjų sąrašą, to milijoninio fondo neradau. Išeina, kad nedavė nė cento. Apie knygą nerašo nė bendradarbiautojų su komunistais spauda.

Bendrai, išskyrus E. Juciūtės "Pėdos mirties zonoje", kurią premijavo socialdemokratai, bolševikų kankinių knygos nebuvo premijuojamos. (I. Kreivėno tos rūšies knyga yra penktoji). Marjonų "Draugas" premijavo K. (Nukelta į penktą puslapį)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATORA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileiko, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● **DAINU ŠVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Idomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais dokumentais bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkos aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko idomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai idomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● **KĄ LAUMES LEME**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštą, pridėti dolerių pernešimo mokesčiai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, IL

• KUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakara.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKSYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jauniumi ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusel metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$43.00 per year.	vienam mėnesiui	\$4.00
25 cents per copy	kanadoje:	
Nuo sausio pirmos dienos	metams	\$45.00
Dienraščio kainos:	pusel metų	\$24.00
Chicago ir priemiesčiuose:	trims mėnesiams	\$15.00
metams	vienam mėnesiui	\$4.00
Kitose JAV vietose:		
metams		\$40.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadieniais, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Lietuviai neteko Šv. Kryžiaus bažnyčios

Šių metų rugpjūčio 2 dieną 1904 metais lietuvių katalikų pastatyta Šv. Kryžiaus bažnyčia buvo perleista kunigui lenkui, o netrukus jis perleis didžiausią lietuvių statytą bažnyčią meksikiečiams. Tą dieną ištisą dešimtmetį toje bažnyčioje klebonavęs kun. Vitas Mykolaitis susirinko savo daiktus ir atsikėlė į Marquette Parką, didžiausią lietuvių parapiją ir gražiausią lietuvių katalikų bažnyčią.

Naujienos niekad nesikišo į bažnyčios reikalus ir nepasakojo tikintiesiems ar kunigams, ką jie turi daryti ir ko jie neturi daryti, bet Šv. Kryžiaus bažnyčios netekimas yra toks didelis smūgis lietuviams, jiems padaryti tokie dideli nuostoliai, kad jis atsilieps ne tik tai, o katalikų gyvenimui, bet ir į visų Amerikos lietuvių gyvenimą.

Reikia neužmiršti, kad Šv. Kryžiaus bažnyčią statė ne tik tie lietuviai, kurie gyveno Town of Lake Chicago kolonijoje, dirbo skerdyklose, statėsi namus, steigė ten biznesą; reikia turėti galvoje, kad Šv. Kryžiaus bažnyčią statė visi Chicago lietuviai. Tuo metu lietuviai jau turėjo keturias bažnyčias. Jie žinojo, ką tai reiškia eiti į lenkų, vokiečių ar airių bažnyčias. Jiems buvo žinomos pastangos, kurios buvo reikalingos tuometinėj Chicago bažnyčiai pastatyti ir kiek reikėjo sudėti pinigų, kad bažnyčia atstotų ir šviestų visai apylinkėi. Reikia turėti galvoje, kad skerdyklų srityje apsigyvenusieji lietuviai pagal to meto darbo standartą dirbo pačius sunkiausius ir pavojingiausius darbus ir gaudavo patį mažiausią atlyginimą. Jie mažai uždirbo, bet savai bažnyčiai jie sudėjo daugiausia aukų.

Ne be reikalo rašytojas Sinclair pasirinko Chicago skerdyklų lietuvių savo "Džiunglės". Lietuviai buvo darbštūs, teisingi ir dideli pasišventėliai. Panagrinėjęs skerdyklų gyvenimą, rašytojas priėjo išvados, kad geriausiai pasirinkti lietuvių savo romanui, nes lietuvių gyvenimas, jų įsitikinimai, jų dosnumas buvo didžiausias kontrastas su tuometiniu lietuvių gyvenimu ir skerdyklų apylinkės tikrove. Lietuviai mažiausiai uždirbo, bet lietuviai pastatė didingiausią bažnyčią.

Pagal to meto apskaičiavimus, skerdyklų darbininkai

ir Town of Lake apylinkės lietuviai biznierių, kitų Chicago lietuvių padedami, sudėjo ištisą milijoną dolerių Šv. Kryžiaus bažnyčiai pastatyti. Tai buvo didelė suma. Dabar milijonas dolerių dar daug reikšia, bet tais laikais milijono vertė buvo žymiai didesnė, buvo sunkiai milijoną surinkti, nes tada už darbo valandą mokėdavo po 10 centų. Skerdyklų srityje ir visoje Chicagoje dar yra didokas lietuvių skaičius, kurie buvo sutuokti Šv. Kryžiaus bažnyčioje, dar didesnis skaičius lietuvių gimė toje apylinkėje, buvo krikštyti Šv. Kryžiaus bažnyčioje ir save laikė gražiausios lietuvių bažnyčios nariais. Nebūdavo didesnių švenčių, kad nevažiuotų į minėtą bažnyčią.

Chicagoje yra grupė kunigų vienuolių, labai gražiai kalbančių ispaniškai. Klebonas Mykolaitis būtų galėjęs juos pakviesti savo parapijon. Jie savo kalbomis daug kur padėjo politikieriams, tai jie būtų padėję apvaldyti meksikiečius, apraminę jų norą grobti lietuviška bažnyčią ir būtų padėję kartu su lietuviais sutilpti Šv. Kryžiaus parapiją. Bet klebonui tokia mintis neatėjo.

Bažnyčios neužtenka pastatyti. Reikia ją prižiūrėti gerinti, taisyti. Daugiausia energijos prie statybos ir priežiūros pridėjo kunigai Skripkus, Linkus ir Ambrozaitis. Apskaičiuojama, kad šie kunigai sudėjo aštuonis milijonus dolerių į bažnyčią ir jos pagerinimus. Tai buvo didžiausias lietuvių turtas. Airiai, meksikiečiai, vokiečiai važiuodavo į Šv. Kryžiaus bažnyčią pasižiūrėti į jos didingumą, švarą ir priežiūrą. Ne vienas įtakingas dignitorius buvo užmetęs akį į šią bažnyčią, bet nė vienas minėtų kunigų niekam neleido kėsintis į šią lietuvių bažnyčią. Kada kunigą Ambrozaitį vyskupija pradėjo spausti ir reikalavo bažnyčios priežiūrai sudėtų aukų, tai jis pasipriešino ir didingos bažnyčios priežiūrai reikalingų pinigų jis nedavė. Jam buvo lengviau išvažiuoti iš Chicago, negu atiduoti bažnyčios sudėtus lietuvių aukas.

To negalėjume pasakyti apie paskutinį dešimtmetį Šv. Kryžiaus bažnyčioje buvusį kleboną Vito Mikolaitį, kaip jis rašydavosi. Jis nežinojo apie lietuvių įdėtus pastangas Šv. Kryžiaus bažnyčiai pastatyti ir išlaikyti; jis nematė bažnyčiai artėjančio pavojaus; jis nekovojo už bažnyčios ir visos apylinkės apgynimą, o jeigu ką nors ir žinojo, tai neturėjo drąsos ar nemokėjo ginti bažnyčios ir tos apylinkės.

Tarp visos eilės kitų dokumentų, Naujienos atspausdino kelis dokumentus, liečiančius Šv. Kryžiaus bažnyčios išsmukimą iš lietuvių rankų. Katalikų spaudoje tų dokumentų nerastė, ten jie nespausdinami. Draugas spausdino netikėlio rašytojo romano charakteristikas, bet neįdėjo nė vienos eilutės apie tikinčiųjų sielvartą ir skausmą, kai jų statyta didinga bažnyčia perėjo į meksikiečių rankas. Net gausūs lenkai neturi tokios bažnyčios, kokią atėmė iš lietuvių. Istorikai turės vartyti Naujienų puslapius, kad nustatytų šios bažnyčios netekimo priežastis.

Savo atsisveikinimo žodyje, atspausdintame parapijos biuletenyje, klebonas Vito Mikolaitis rašo:

"Apleidamas šią garbingą Šv. Kryžiaus parapiją po 10% linksmų klebonavimo metų, jaučiu širdyje gilų dėkingumą visiems parapijiečiams už jų nuolatinių malonumą, mielą užuojautą, reikalingą skatinimą, ir didį dosnumą per visą tą laiką..." (Naujienos, 1981 m. rugpjūčio 5 d., 6 psl.)

Zinodamas, kad jis apleidžia pačią dosniausią lietuvių parapiją ir kad ją perleis didžiausiam lietuvių netekimui, biuletenyje rašo, kad jis praleido 10% linksmų klebonavimo metų. Jeigu jis nenujautė, kad svetimiems atiduoda didžiausią lietuvių turtą, nieko nedarė, bet linksmam kle-

V. SVABIENĖ

JURATĖ IR KASTYTIS

ANDRIUS JUŠKEVIČIUS

KLASTINGI DARBAI NEŠA ŽALĄ

(Tęsinys)

IVYKIS

Toks Laisvės kovų muziejaus administravimas toliau negalėjo tęstis. Tuomet Laisvės kovų komitetas iš 5-kių narių, savo posėdyje, kuris įvyko 1979 m. rugsėjo mėn. 7 d. Laisvės kovų muziejuje, apsvairstė susidariusią padėtį ir visi 5-ki Laisvės kovų muziejaus komiteto nariai vienbalsiai nutarė kpt. Prano Gudyno paviekslą slaptai įnešti ir ne perduoti Laisvės kovų muziejaus komitetui, tokioje padėtyje toliau laikyti Laisvės kovų muziejaus patalpose nėra pagrindo. Laisvės kovų muziejaus komiteto protokolo ištrauką paštui pasiųsti Laisvės kovų muziejaus vedėjui Viktorui Diminskui.

bonavo, tai yra pagrindo manyti, kad jis nežinojo, ką darė.

Prieš kelis metus klebonas Mykolaitis pirmininkavo Draugo spaudos bendrovei katalikiškam laikraščiui leisti. Jam bepirmininkaujant, tai pati katalikiškos spaudos draugija atspausdino ir išleido "Sauja skatikų". Marquette Parko katalikai protestavo ir net pasiskundė Marijonų generolui, kuris, paskaitęs pornografinį romaną, uždraudė jį pardavinėti. Jis nežinojo, ką darė bepirmininkaudamas nekatalikiškus raštus leidžiančiai spaudos bendrovei ir jis linksmam klebonavo, kai Šv. Kryžiaus bažnyčia ir parapija smuko iš lietuvių rankų. Jam bus sunku vikarauti Marquette Parke, jeigu jis pirmuose savo pamokluose įtikinančiai parapijiečiams neišdėstys, kodėl jis leido katalikų leidyklai išleisti nekatalikišką romaną ir linksmam klebonaudamas perleido kitiems didžiausią lietuvių katalikų pažibą.

gingai informavo viešą ir neobjektyviai spaudą. Toji spauda, neišaiškinusi įvykio, skelbė netiesą, juodino ir šmeižė Laisvės kovų muziejaus komiteto narius, ypač to komiteto pirmininką, kad "is pašalino kpt. Prano Gudyno paviekslą iš Laisvės kovų muziejaus. Maža to, Laisvės kovų muziejaus vedėjas Viktoras Diminskas, tą Laisvės kovų muziejaus komiteto protokolo ištrauką daugino ir platino visuomenėje, organizacijose, tikslu apšmeižti, apjuodinti, Laisvės kovų muziejaus komiteto narius.

Tokią netiesą galėjo rašyti ir skelbti tik pasimetus rašėva, atsipalaidavęs nuo visų sąžinės, moralės ir teisingumo dėsnių.

Tęsu Laisvės kovų muziejaus vedėjas Viktoras Diminskas ir straipsnio autorius K. O. "DABAR JAU AIŠKU" nurodo nors vieną liudininką, kad jie kpt. Prano Gudyno paviekslą perdavė Laisvės kovų muziejaus komitetui, ir kad Laisvės kovų muziejaus komiteto nariai perėmė kpt. Prano Gudyno paviekslą. Kpt. Prano Gudyno paviekslas niekad nebuvo šio Laisvės kovų muziejaus komiteto žinioje.

Tai kaip galima rašyti ir skelbti spauldoje tokią nesamą? Kaip Laisvės kovų muziejaus komiteto pirmininkas gali pašalinti iš Laisvės kovų muziejaus nesamą — neturimą kpt. Prano Gudyno paviekslą?

Tai įžulnis ir apgaulingas netiesą pagrįstas šmeižtas. Ar tokio kario jamoveno elgesys, netiesos rašymas, skelbimas neobjektyvioje spauldoje, klastinga veikla, derinasi su tvarkingo ramoveno garbe jo duota garbinga kario priesaika? Kokie LKVS "REMOVE" statuto nuostatai leidžia taip negarbingai elgtis, kaltinant kitus jo sąmoningai padarytais nusikaltimais? Tai demagogijos skleidimas.

Slapto kpt. Prano Gudyno paviekslo įnešėjų veiksmas yra tolygus to nedoro kaimyno elgesiui, kuris spaudos draudimo laikais įvykdė dvigubą nusikaltimą. Tūlas kaimynas, kažkur gavęs lietuviškos spaudos, slapta ją nunešęs pas pasirinktą aukakaimyną, ją paslėpė slaptoje vietoje ir skubiai pranešė rusų žandarui, kad toks tai kaimynas turi paslėpus lietuviškos spaudos, ir kad ta lietuviška spauda paslėpta tokioje tai vietoje.

Tai analoginis klastingos veiklos sutapimas, aukos pasirinkimas, slapta įnešimas ir netiesos skelbimas.

(Bus daugiau)

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$403.

X.Y.

LIETUVOS SOVIETIZACIJA 1940-1941 m.

(Tęsinys)

Veikusi Lietuvoje 1938 metų konstitucija, kurios veikusi Lietuvoje 1938 metų konstitucija, kurios režimas galima pavadinti "prezidentiniu" ir kuri stengėsi politinės galios maksimumą sulaikyti Respublikos prezidento rankose, kaip tik dėl to buvo Sovietų sumanytai inscenizacijai patogiai. Respublikos prezidentą, kuris "vadovauja valstybei" (šios konstitucijos 3 paragrafu) ir kurio rankose yra galia ir ministerių kabinetų keisti, ir seimą paleisti, ir įstatymus leisti, buvo galima viskas pačios Lietuvos aktais daryti. Tad Respublikos prezidento buvimas Sovietams buvo reikalingas.

Jeigu Respublikos prezidentas A. Smetona būtų pasirodęs neužtenkamai lankstus, tai esamose aplinkybėse, kai visa faktinė galia bei jėga Lietuvoje buvo Sovietų rankose, gal nebūtų buvę sunku priversti jį atsisakyti; jam gi atsisakytų, ir vakuojančią Respublikos prezidento vietą su visais prezidento galios ir valstybės vadovavimo atributais įeity ministeris pirmininkas (konstitucijos 72 paragrafas), kuris šiuo atsitikimu turėjo būti kaip tik Sovietų parinktas ir tuo pačiu jų politikai nuolaidus. Tačiau ministeris pirmininkas ma "vadovauti valstybei" tikrai

tuo atsitikimu, kada Respublikos prezidentas yra miręs arba atsisakęs. Vadovauja iki bus išrinktas naujas Respublikos prezidentas, tačiau, esant "nenugalimoms kliūtims", tasai išrinkimas gali būti atidėtas, iki kliūtys bus pašalintos — konstitucijos 69 paragrafas; "nenugalima kliūtis" — naujam prezidentui rinkti čia, be abejo, būtų laikoma senojo prezidento elektorių, vadinamų "Tautos Atstovų", rinkimų sistema, pagrįsta cenziniais rinkimais; tad "valstybei vadovauti" Sovietų faktiškai pastatytas ministeris pirmininkas. Tačiau, jeigu Respublikos prezidentas tiktai išvyksta į užsienius, tai ministeris pirmininkas tiktai jį "pavaduoja", tačiau valstybei nevadovauja, tiktai atlieka atskirus jo galios veiksmus ir neperima "visos" prezidento galios (konstitucijos 71 ir 72 paragrafų sugretinimas): Respublikos prezidentas vis dėlto lieka sneasis — į užsienius išvykęs prezidentas.

Aišku, kad naujiems sumanytiems žygiams reikėjo nusikratyti Respublikos prezidentu A. Smetona, išvykusiu į užsienius ir tuo pačiu nepatekusi Sovietų dispozicijon. Reikėjo jam atimti autoritetingas Respublikos prezidento titulus, kurį jis būtų galėjęs panaudoti priešingai naujų įvykių eigai, ir atidaryti kelias į visą galimą Respublikos prezidento konstitucinę galią tam vyrui, kuris bus Sovietų užsienių reikalų komisaro pavaduotoj Dekanozovo nurodymais paskirtas naujai Lietuvos "Vyriausybei" sudaryti. Tada Sovietų ir tapo padaryta tam tikru, Sovietų aki-

mis, logingu interpretacijos aktu, būtent: prezidento A. Smetonos šiuo momentu išvykimas į užsienius buvo Vyriausybės interpretuotas esąs tolygus atsisakymui — tai esąs sui generis rezignavimas, likviduojąs jojo prezidentavimą ir vadovavimą valstybei. Apie tai buvo paskelbtas vyriausybės pareiškimas. Tuo pačiu ir vakuojančią Respublikos prezidento vietą ir į "valstybės vadovavimą su visais konstituciniais nepaprastos prezidento galios atributais įėjo ministeris pirmininkas A. Merkys, kuris, nors jau pats su visa savo vyriausybe buvo, kaip kad reikalavo Sovietų 1940 metų birželio mėn. 14 d. ultimatas, atsisakė, tačiau, kol naujoji Vyriausybė nebuvo sudaryta, dar laikinai ėjo savo senąsias pareigas. Aišku, kad normaliai pagal konstitucijos dvasią ir raidę jis nebegalėjo tokiose aplinkybėse perimti Respublikos prezidento funkcijų.

Nežiūrint į tai, naujos vyriausybės paskyrimas ėgai netruko. Sovietų valdžios atstovų Dekanozova informavo apie tinkamą žmones juos pažįstas ir gerai orientuotas lietuvių santykiuose Sovietų įgaliojotas ministeris Lietuvai N. Podznakovas. Dekanozovo patarimais ir pritardimais, tolygiais įsakymais, tarsi einančio Lietuvos Respublikos prezidento pareigas, A. Merkio aktu ministerio pirmininko pareigas eiti buvo paskirtas žurnalistas Justas Paleckis, kuris ir sudarė naują Lietuvos vyriausybę iš Sovietams priimtinių asmenų, pats tuojau automatiškai įėjęs į vakuojančią Respublikos prezidento vietą nušalinęs A.

Merkio vieton. Einant A. Smetonos 1938 metų konstitucijos 102 paragrafu, ministeris pirmininkas "vadovauja valstybei", užimdamas vakuojančią Respublikos prezidento vietą; jįsai premjero pareigų vyriausybėje neims; jį šiose pareigose pavaduoja "ministerio pirmininko pavaduotojas". Šiuo pavaduotoju, kuris stoji naujos "vyriausybės" priešakyje, buvo prof. Vincas Krėvė-Mickevičius, naujas užsienio reikalų ministeris. Naujoji vyriausybė greit tapo praminta "Liaudies vyriausybė", ir pati šitaip ėmė vadintis.

Formaliai, žiūrint tik tai konstitucijos raidės, vyriausybės pakeitimas įvyko tarsi konstitucingai. Atsisakytinimai, paskyrimų aktai vyko tariama konstitucijos nustatyta tvarka. Jeigu konstitucijoje nebuvo numatytas Respublikos prezidento taip įvykęs išvykimas užsienį, tai tam tikru pritaikytu šiam incidentui interpretavimu jo padariniai tapo su konstitucija formaliai suderinti. Formalinė konstitucingumo inscenizacija buvo lyg ir išlaikyta ir tuo, kad paskirtas ministeris pirmininkas J. Paleckis ir visi paskirti ministrai davė ištikimybės konstitucijai iškilmingąjį pasižadėjimą (konstitucijos 98 paragrafas). Visa tai įvyko 1940 metų birželio mėn. 17 dieną. (Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrašytą knygą apie šventąjį Raštą. Pirmą atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RAŠTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicine Director
938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antra savaitė dienomis 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2722

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: Hemlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KIL-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"**

**SUSIRINKIMŲ
PRANEŠIMAI**

Zarasiečių klubo gegužinė įvyks
rugpjūčio 16 d., sekmadienį, Vėjų
sąjė ir sodelyje, 2455 W. 47th St.
Pražia 12 val. Bus gausu fantų lai-
mejimų. Gros muzika šokiams. Sei-
mininkės paruos skanių užkandžių,
bus ir šalto gėrimo. Visi kviečiami
praleisti dieną su zarasiečiais.
Rengėjai

**J. ŠOLIŪNAS NETEISIN-
GAI AIŠKINA**

(Atkelta iš 2 psl.)

būtų radęs straipsnelį parašytą
apie Leonardą Algirdą Dargį ir
būtų sužinojęs, ar jis jau pen-
sininkas, ar ne — gimęs 1909.
1930. Taip pat, jei būtų paskai-
tęs labai įdomią parašytą jūrų
kapitono B. Krikštopaicio knygą
— atsiminimus "Jūrų Keliais"
jūreivio pergyvenimus, džiaugsmus,
skausmus, nuotykius, nelaimės ir
laivo nusikendimą. Ten būtų
paminėta kaip Baltijos Transpor-
to bendrovės direktorių. Tai yra
vienintelė istorinė knyga apie
nepriklausomos Lietuvos jūrų
prekybos laivyno kūrimą ir jo
žlugimą.

Labai gaila, kad Jonas Šoliūnas
lietuviškų knygų neskaitytų.
Jei skaitytų, būtų nesamonių
neprisirašęs apie Pirmą ir Antrą
pasaulinį karą — išvengų daug
daromų netikslumų, klaidingų
aiškinimų ir pasimetimų, kur
tik daug jo rašiniuose apie dar-
bininkų judėjimo pradžią ir ki-
tuose jo aiškinimuose. Evangeli-
joje yra pasakyta: "Beproti, iš-
mesk iš savo akies rąstą, tada
la".

VILIUS VARIAKOJIS

PIRMOJI PIENINĖ BIRŽŲ KRAŠTE

Dar prieš I Pasaulinį karą,
1912 m. kun. J. Šepetys buvo
perkeltas iš Švobiškio parapijos
į N. Radviliškio reformatų pa-
rapiją. Rudenį susipažinimui
lankė parapijiečius. Lankydama
sis pastebėjo, kad ūkininkai tu-
rėjo daug pieno ir juo šėrė net
kiaules.

1913 m. sausio mėn. sekma-
dienį, tuoj po pamaldų, paprašė,
kad visi susirinktų parapijos mo-
gą.

(Atkelta iš 3-čio puslapio)

**DAR VIENAS BALSAS IŠ
RAUDONOJO PRAGARO**

Almeno "Saulę Skatikų", kuriai
geriau tiktų vardas "Maršas rau-
donajam milicininkui", o ateiti-
ninkai persispausdino iš komu-
nistinės "Pergalės" I. Mero por-
nografinį romaną "Striptizas",
apie bordelius ir prostitutės, ku-
riai premijavo vienuolio vado-
vaujama Rašytojų S-ga.
J. Kreivėnas tai matė... Ne-
nuostabu, kad kalbant apie Ame-
rikos lietuvių jo balsas užlūžo.
Delfina Tričienė

pamatysi savo brolio akyje kris-
mą. A. Pleškus

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO ŠERMENINĖ
Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

A. A.

JOHN J. SINKUS

Gyveno St. Petersburg Beach, Floridoje.
Aankščiau daug metų gyv. Chicagoje.

Mirė 1981 m. rugpjūčio 4 d., 12:50 val. popiet, sulaukęs
92 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno daug metų.

Paliko nuliūdę: žmona Frances, pagal tėvus Zoris, dukte
Mildred Keach ir jos vyras William, gyv. St. Petersburg
Beach, Floridoj, sūnus John J. Jr., gyv. St. Petersburg Beach,
Floridoj, anūkė Sharon Keach, gyv. Kalifornijoje, ir kiti gi-
minės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo realstatistinis ir apdraudęs agentas.

Kūnas pašarvotas Fred H. Kenfield kopolyje, 200 Pasa-
dena Ave. So., St. Petersburg, Florida.

Laidotuvis bus St. Petersburg, Florida.

Nuliūdę lieka:

žmona, dukte, sūnus, anūkė.

Laidotuvių direktorius Fred H. Kenfield.
Tel. (813) 345-9393.

JADVGA PAUKSTIENĖ

Kauno senamiestis (Tapyba)

timiausieji nešė kibirais. Vasa-
os metu iškasė gilų šulinį. 1913-
14 m. žiemą privežė ledų iš Apaš-
čios upės, apdengė šiaudais ir
apipylė piūvenomis. Ūkininkai
pasigamino atitinkamus užtekus,
kurie turėjo platesnę apacią,
viršų siauresnį su dangčiu ir iš
abiejų pusių rankenas.

Pasiturintieji ūkininkai pasi-
gabeno iš Rygos bitonus pienui
vežti. 1914 m. vasara jau buvo
geresnė ir našesnė. Tarp rusų ir
vokiečių kilus karui, sviesto kai-
na pakilo, pieno pristatymas dvi-
gubai padaugėjo. 1915 m. užėjus
vokiečiams pieninė buvo perkel-
ta į Grubiškio vienkiemį, kur
buvo apsigyvenę vokiečių žan-
darai.

Vokiečių okupacijos metu,
kas tik turėjo karvę, visą pieną
turėjo pristatyti vokiečiams ir
nurodytą vietą.

Lapakrūtė įsteigtoji pieninė
perkelta į Grubiškio vienkiemį,
sulaukė Nepriklausomos Lietu-
vos.

(Iš Mūsų Sparnų)

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla., Lietuvos
Vėjų kuopos narių susirinkimas
gegužės mėn. 29 d. išrinko savo
atstovus į Vėjų seimą — A. ir
Z. Mažeikas, ir A. bei E. Au-
gustus. Specialiu Centro valdy-
bos kvietimu į seimą taip pat
vyksta Jonas Valauskas, kaip
Vėjų kambario mecenatas AL-
Kos muziejų, Putnam, Conn.
Be to, J. Valauskas yra ALKos
muziejaus statybos globos komi-
teto narys ir Garbės fundato-
rius. Vyčiai

**LENKAI NESUSITARIA
DĖL MAISTO**

VARSUVA, Lenkija. — Soli-
darumo atstovai Lešek Valensa
ir A. Onyskevič dešimt valandų
tarėsi su valdžios atstovu Meči-
slavu Radkovskiu. Pasitarime da-
lyvavo ir Jan Tulevskis, bet jis
pokalbiais buvo labai nepaten-
kintas. Jis atėjęs kalbėti apie
duoną ir mėsą, o čia jie kalba
apie ideologiją. Nuo tokių kalbų
žmonės sotūs nebus.

Vyriausybė laiškais jau
pranešė 1,300 lėktuvų kontrolie-
rių, kad jie alleisti iš darbo. Dar-
ban nori grįžti virš pusanro
tūkstančių.

Kadangi daug jaunimo išėjo į
miestą, mums labai reikalingi
laukiniai darbininkai.
(Iš Eur. Lietuvio)

**For constipation
you'll call it
"The Overnight Wonder"**

Ever feel uncomfortable with your laxative?
Then it's time you tried the gentle medicine they
call "The Overnight Wonder."

It's today's Ex-Lax and it relieves the discom-
forts of constipation by helping restore the body's
own natural rhythm. Try it tonight. You'll like the
way you feel in the morning!

Chocolated or pills, Ex-Lax is "The Overnight
Wonder."

Take only as directed

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DUBIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SUNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

★

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArda 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArda 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArda 7-3401

AUSTRES PATARIA NE VALGYTI, BET RYTI

KEY WEST, Fla. — Dabar yra pačios geriausios austros. Mažos jau išaugo, išmoko maišyti ir džiangtis vandens dugnu. Jos turi pačius geriausius "plaučius" vandeniu valyti. Nešvarus įeina, ir išėina, bet organizmas taip sutvarkytas, kad austros kūną neįeina nė vienas pavojingas ar nešvari bakterija.

Zmonės mėgsta austres valgyti. Jos geriausiai tinka prie užkandos, bet jų galima visą lėkštę išvalgyti. Jas valgo gerai išvirtas, jas valgo apkeptas, ir jas valgo tikrai apvirintas, bet ne pervirtas. Pervirtos austros netenka tam tikro skonio, kurį virtas vanduo išsiuptyna.

Bet gerai paruoštas austres reikia ryti, o ne valgyti. Jos taip sudarytos, kad austre yra ne kas kita, kaip didelis raumuo. Didelis, baltas, švarus, minkštas. Geri austrių žinovai austrių nevalgo, bet ryja.

Tuo norima pasakyti, kad austres gali ryti ir bedandiai. Jas ryja maži vaikai, bet jas gali ryti ir bedandiai seniai arba senės. Jų nereikia kramtyti. Užtenka austre įsidėti į burną, tai ji pati toliau kelia randa į pilvą, kaip švieži ir gerai išvirti koldėnai.

Praeitą sekmadienį uosto srityje, kur vyksta šventė, įvyko austrių rijimo varžytinės. Keli vyrai susikirto, kuris jų galės daugiau ir greičiau austres valgyti. Jeigu nemoki austrių ryti, tai į tokias varžytines neverta eiti.

Uosto užkandinėje varžytinės laimėjo 22 metų amžiaus John Manning. Buvo ir kiti jauni ir stipri vyrai, bet prie Manning jie ir iš tolo prilygti negalėjo. Į penkias minutes Manning praleido per liežuviu gerkles vartus 189 austres. Tuo tarpu kitas austrių mėgėjas per penkias minutes per dantis praleido tik 19 austrių. Tai buvo Harvey Sander. Buvo ir daugiau varžovų, bet nė vienas neprilygo prie Manning.

Manning nemanė, kad ryjant austres galima laimėti vertingą dalyką. Jis laimėjo lėktuvą kelione į San Francisco, pabūti savaitę Pacifiko pakrastyje ir grįžti į Chicago. Dabar sraikuoja lėktuvų kontrolieriai, bet jam

buvo pasakytas, kad jis galės saugiai skristi, nes austrių varžytinių laimėtojas duodama pirmenybė lėktuvuose.

Guinness Book of W. Records apie austres parašyta, kad per 17 1/2 min. vienas asmuo prarijo 588 austres. Sako, jog būtų ir toliau jas rijęs, kol pasiekęs 600, bet šio skaičiaus nepasiekė.

Nemanykite, kad tikrai vyrai mėgsta austres. Yra ir moterų, kurios gali geroką skaičių virtų austrių suryti. Tvirtinama, kad 38 metų Nina Haggerty per labai trumpą laiką suvalgė 49 austres. Jai buvo pasiūlyta dar vieną, kad susidarytų 50, bet tada ji buvo jau praradusi apetitą ir, jeigu ji būtų turėjusi dar vieną austre suvalgyti, tai būtų nepajėgusi.

Nina aiškina, kad žmonės reikia suprasti, kad viskam yra riba. Kai skaniai suvalgytos austros patenka į žmogaus pilvą ir ten apsisloja ir nebeori daugiau judėti, po kurio laiko duoda žmogui suprasti, kad ta riba jau pasiekta ir daugiau valgyti jau nesveika.

Austrių mėgėjas

TRUMPAI

— Dėkui ponai Annai Malakauska iš Marquette Parko už nuolatinę paramą ir už dabar atsiųstą šimtą dolerių: \$45 metinei prenumeratai ir \$55 Naujienų paramai.

— Charles Bukaveckas, Miami, Fla., gausiai parėmė Naujienų leidimą. Praeitą savaitę, kartu su ankstyba metine prenumerata, jis atsiuntė šimtą (\$100) dolerių auką, tuo žymiai sumažindamas Naujienų leidimo rūpesčius. Dėkui.

— Benediktas Pliuskevičius, St. Petersburg, Fla., tapo Naujienų prenumeratorium, užsakydamas jas vieneriems metams. Dėkui. Mes negalime pamiršti savanorio kūrėjo Pliuskevičiaus, kadaisė rašiusio Naujienoms, kad jei atsirastų Lietuvai laisvinti darbas, kuriam atlikti reikėtų rizikuoti gyvybe, tai jis tokią darbą apsiimtų atlikti.

— Aleksas Dubauskas, Cambridge, Mas., tapo Naujienų prenumeratorium, užsakydamas jas trečdaliui metų per mūsų bendradarbių ir visuomenės veikėjų Antaną Andriulionį, gyv. Bostone. Jis rašo, kad naujasis skaitytojas A. Dubauskas yra geras žmogus ir geras lietuvis. Dėkui už dėmesį, už pastangas, taip pat už galimą teigiamą įtaką.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St. (Town of Lake)

Skambinti YA 7-9107

Ngametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarimas užskent lėktuvų, traukinių, laivų kelionių, viešbučių, ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda ir kelionių draudimus. Organizuoja keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome išskirtinai giminų apsilankymui Amerikoje ir teikiame informaciją visais keliaujančių reikalais.

• Taupykite skridami Chartered lėktuvais, tik tekina rezervuoti vietas. Anksčiau — prieš 45-60 dienų.

TAVO ŽODIS YRA TIESA

Jono 17:17

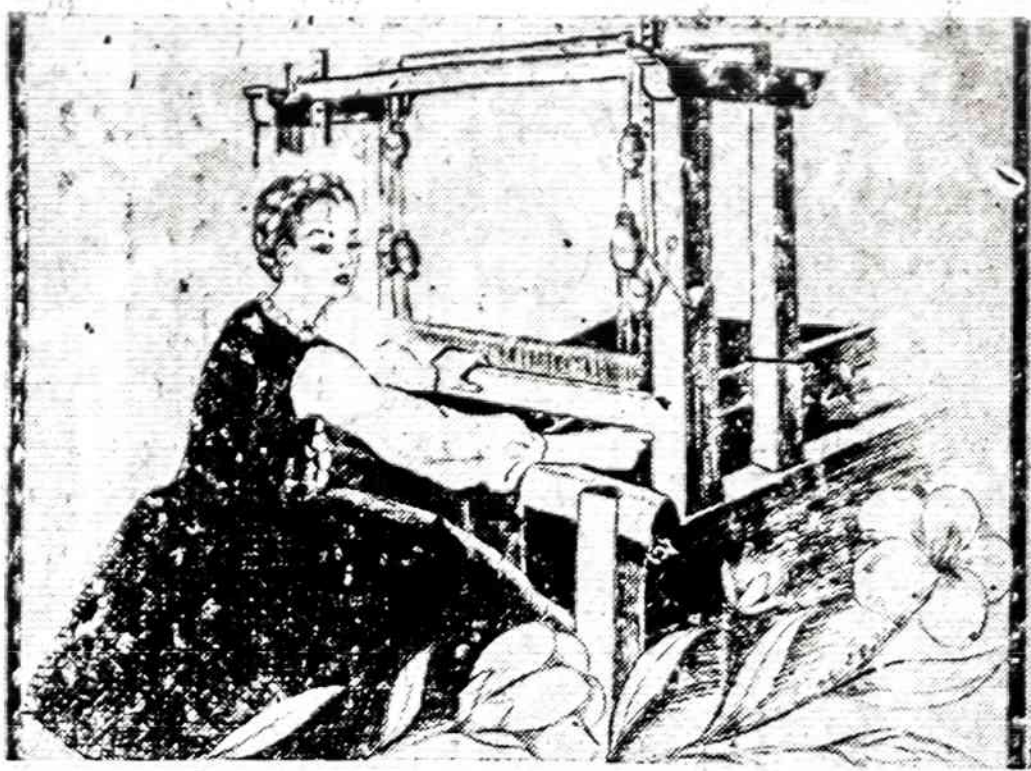
IR PAZINSITE TIESĄ, O TIESA IŠLAISVINS JUS
Jono 8:32

ŠV. RAŠTO NAUJASIS TESTAMENTAS IR PSALMAI

LEIDINYS LIETUVIŲ KALBA. ĮRISTAS KIETAI PLASTIKINIAMS VIRSELIAIS PRAKTIŠKO KISENINIO FORMATO.

KAINA \$3.

LITHUANIAN MINISTRIES, P.O. Box 321,
Oak Lawn, Ill. 60454

— Dėkui ponai Grace Muka, So. Milwaukee, Wis., už ankstybą prenumeratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už \$15 auką. Dėkui už nuolatinę paramą.

— Juozas Bekšys, Hartford, Conn., pratęsdamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atsiųdė \$10 auką. Dėkui.

— Juozas Benetis iš Archer Heights apylinkės, parėmė Naujienų leidimą \$5 auką. Ponia Selma A. Schmidtke atsiuntė \$3 už kalendorių. Dėkui.

— Agr. Juozas Stasiulis iš Marquette Parko susirgo širdies liga ir gydosi ligoninėje. Jo artimieji ir giminės džiaugiasi gerai pavykusia operacija.

— J. Andriaus sudarytą Lietuvos žemėlapi ir išleista Devenų Kultūrinio Fondo, galima įsigyti siunčiant užsakymus šiuo adresu: Devenų Kultūrinis Fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733. Kaina \$6, + 65c per siuntimo išlaidoms padengti.

Išvažiuojame į gamtą!

Rugpjūčio mėn. 16 dieną East Chicago R.L.B. skyrus rengia išsklaidą erdvioje ponų Čiurinskų sodyboje, 11233 West 80th Ct. St. John apylinkėje, Indiana. Iš Chicago ruošiamas ekskursija dviem autobusais. Iš Cicero (15th ir 49th Court) autobusus išvažiuoja 10 val. 30 min. Pakeliui sustos Brighton Parke prie 44-tos ir California 11 val. Iš Marquette Parko autobusus išvažiuos 11 val. 30 min. nuo 69t-os ir Washtenaw.

Kelionė \$3 asmeniui. Autobuse vietos ribotos. Prašom registruotis: Ciceroje tel. 863-6492 ir 863-5135, Brighton Parke 523-0148 ir Marquette Parke 925-1089 ir 434-3713.

— Aleksas Dubauskas, Cambridge, Mas., tapo Naujienų prenumeratorium, užsakydamas jas trečdaliui metų per mūsų bendradarbių ir visuomenės veikėjų Antaną Andriulionį, gyv. Bostone. Jis rašo, kad naujasis skaitytojas A. Dubauskas yra geras žmogus ir geras lietuvis. Dėkui už dėmesį, už pastangas, taip pat už galimą teigiamą įtaką.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorius: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

— Generolas Natusch Busch, paėmęs Santa Cruz garnizoną, nori valdyti kraštą. Jis nepripažįsta Bolivijos įvestos trijų generolų chuntos.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Zėmė — Pardavimui

SAVININKAS PARDUODA 5 kambarių mūrinių namų ant 1 1/2 sklypo, naujas šildymo pečius, baigtas rūsys, 2 mašinos garažas. 71 ir Rockwell gatvių vietoje. Kaina virš \$40,000. Skambinti 585-2172 ar 925-5519

A-1 TEXACO

• TRANSMISSIONS • AIR CONDITIONING
Installation & Service — Foreign & Domestic Cars
WE DO A COMPLETE CAR SERVICE
Ask about our free Towing

Bring This Ad and Get \$5.00 Discount on Any Major Work
436-5728 5301 S. Kedzie Chicago

BUDGET SEWER AND PLUMBING

ANY RODDING AND DRAINING — \$30.

If not open — no charge.

CALL 656-8387

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements.
523-1962

REIKALINGOS Slot Machines bet kokio būklės, arba josios dalys. Taip pat reikalingos WURLITZER JUKE BOXES. Gerai sumokėjus. Skambinti angliskai (312) 985-2742

ALL AUTOS AND BEATERS WANTED TOP CASH. Running or Not. 635-6589

COCKROACHES, like many things today, are unhealthy. They, unlike mankind, can not be eliminated. But we can control them. EDMAR EXTERMINATING Ph.: 561-5268, Noon—8 p.m.

BUTLER DRYWALL & PAINTING CO. Residential-Commercial-Industrial Hanging & Taping — Licensed-Insured — Free Estimates Call: 776-7900

RANDY, DAVID, GENTRY, MARVIN, INC. We Do Odd Jobs. Inside-Outside Painting, Landscaping, Black Dirt. Reasonable Prices. 758-0371

WANTED! ORIENTAL RUGS WE PAY TOP PRICE FOR USED ORIENTAL RUGS, ANY SIZE OR CONDITION. Call anytime: 262-0797

B & W AUTO CENTER Our Auto Doctors are on duty 7 Days a Week. 8 a.m. to 10 p.m. Specialize in Electric Shortage Repairs. Complete Auto Cleaning — Hand Car Wash. Reasonable Prices. Ms. Dorothy Covington, Mgr. 5219 W. Lake Street, 921-6285-6286

CASTAWAY TRAVEL SERVICE Planning a Cruise, Vacation or Business Trip? Ove Call Does All. Services Free 1.06 W. 35th St. In the District National Bank. Please Call 523-7373

Athenian Body Shop Inc. WE SPECIALIZE IN AUTOBODY REPAIR & PAINTING. Foreign - Amer. Factory & Color Matching. Towing, Rust Proofing. 728-7860 2206 W. Lawrence, Chicago

INO'S HAMBURGERS, TACOS & BURRITOS Hrs. Mon.-Tues.-Wed.-Thurs. & Sun. — 10 a.m. to 2 a.m. Fri. & Sat. 10 a.m. to 4 a.m. Tasty Tacos & Burritos. Call ahead for carry-outs. Two Locations: 1856 W. 35th St. — 254-9676 3601 W. 26th St. — 542-4080

GRAND OPENING Friday July 31 to August 8 SECOND TIME AROUND THRIFT STORE, 3047 N. Sheffield Clothing & lots of misc. items. Open 6 days — 11:45 AM to 8 PM Closed Wedn. Donations Accepted. 929-4975

CUSTOM DRAPERIES OUR FABRIC OR YOURS 761-3207

ADDISON CARPETS & TILES, INC. We Do Carpet, Tiles, Linoleum. Sales, Repairs, Installation and Cleaning. Lowest Price — 2 Rooms Cleaned, 3rd FREE! 545-7827 — 733-2906

REAL ESTATE

Namai, Zėmė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zėmė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

73-čios ir Richmond 6 kamb. (3 miegami), mūrinis, garažas, šildymas (gasu). Didelis ir gražus kiemas. \$48,000.

72-ros ir Washtenaw 5 kamb. (2 miegami), mūrinis. 2 mašinų garažas. \$51,500.

62-ros ir Artesian 4 butų mūrinis. \$10,000 pajamų. Kaina \$75,000.

53-tos ir Kedzie 5 butų mūrinis su garažu. Pajamų \$16,000. Savininkas duoda paskolą iš 12%.

Marquette Parko apyl. liuksusinis 12 butų, pajamos virš \$85,000. Savininko paskola rmtam pirkėjui.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878

Pirkite senoviškai

• 2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

• 4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

• Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St. (Lithuanian Plaza Ct.) 737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, žinoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą. Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti. Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį. Virš 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road Tel. 767-0600

BRIGHTON PARKAS. PARDUODA SAVININKAS. Pigiai parduodamas \$59,900 namas arba geriausias pasiūlymas, didelis 6 kambarių, 3 miegamųjų mūrinis bungalovs. Uždari dideli portai, nauji virtuvės kabinetai. Naujas pečius, naujas šaldytuvas, 1 1/2 vonios, kilimotas gyvenamasis ir valgomasis, nuoma neatsisakius. Vėsintuvai languose. Alumi-nijaus ir durys, ir langai. 2 automobilių garažas. Namai ant 1 1/2 sklypo. Viena blokas nuo CTA.

Telefonuokite 655-1313 arba 927-4308

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Taiman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO

62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:

A. LAURAITIS 4645 S. ASHLAND AVE. Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA 6557 S. Taiman Avenue Chicago, IL 60629

434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laiskrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5930

M. SIMIUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4239 S. Maplewood. Tel. 254-7458 Taip pat daromi vertimai, giminų iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitiški blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent 3203 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642. 424-8654

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadienis nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

ADVOKATAS

GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryt. iki 6 val. vak. Seštadienį nuo 9 val. ryt. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga 6247 S. Kedzie Ave. (312) 776-8700